

Årsredovisning 2019

Valdemarsviks kommun

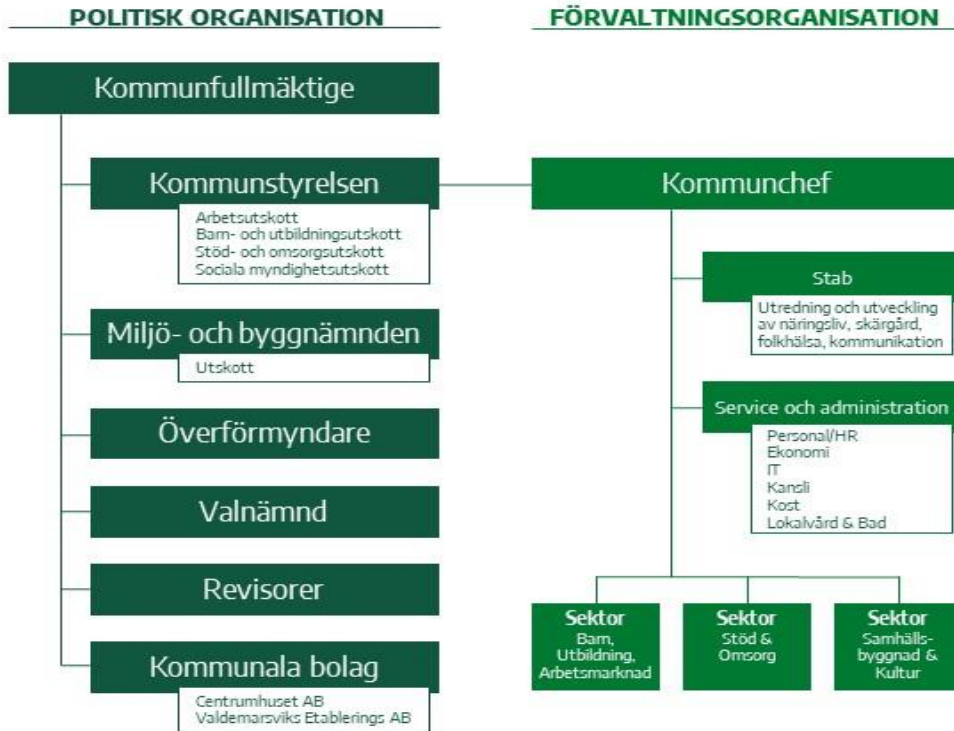
Version KF

Innehållsförteckning

1 Valdemarsviks kommuns organisation 2019	3
2 Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
3 Förvaltningsberättelse	5
3.1 Året som gått	5
3.2 Fokusområden	6
3.3 Måluppfyllelse	7
3.4 Ekonomisk översikt och analys.....	24
3.4.11 <i>Koncernen Valdemarsviks kommun</i>	32
3.5 Personalredovisning.....	32
3.6 Förväntad utveckling och framtid.....	34
4 Samlad bedömning av verksamheten - God ekonomisk hushållning.....	35
5 Räkenskaper	36
5.1 Resultaträkning	36
5.2 Kassaflödesrapport	36
5.3 Balansräkning	37
5.4 Noter och redovisningsprinciper	38
5.5 Driftredovisning	47
5.6 Investeringsredovisning.....	47
5.7 Särredovisning VA-enheten.....	49
6 Sektorsvis redovisning	52
6.1 Viktiga händelser.....	52
6.2 Ekonomi	56
6.3 Framtid.....	57
7 Revisionsberättelse.....	60
Revisionsberättelse för år 2019	Fel! Bokmärket är inte definierat.

1 Valdemarsviks kommuns organisation 2019

2 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Nu när det blivit dags att sammanfatta 2019, kan vi blicka tillbaka på ett år där vi har tvingats att bromsa in vårt utvecklingsarbete. Valdemarsvik liksom många av Sveriges kommuner har det kärvt rent ekonomiskt och vi har jobbat hårt med besparingar under året. Jag blev inte politiker för att göra nerdragningar utan för att jag vill utveckla kommunen framåt, men nu står vi där vi gör och då gäller det att ta ansvar. Ta ansvar för skattebetalarnas pengar och värna våra kärnverksamheter först och främst. Samtidigt måste vi ha styrkan att se mer långsiktigt och värna om kommunens goda värden med den lilla kommunens fördelar.

Om vi blickar på den ekonomiska delen av årsredovisningen har vi trots krafttag för att nå budget i balans inte nått dit, mycket pengar sparades men samtidigt minskade intäkterna i än större takt. Detta gör att vi under 2020 måste fortsätta att med ytterligare besparingar i sektorerna.

När vi istället tittar på måluppföljningen ser det mycket bättre ut då vi nått många av våra uppsatta mål på ett bra sätt.

Vi har under 2019 fortsatt planera för framtiden och vårt välfärdsuppdrag. Det innebär att vi inom Stöd och Omsorg har vi fått öka andelen demensplatser under året och tydligt är att det kommer fortsätta öka. Det är viktigt att Ringgårdens äldreboende renoveras och klart för att vi ska kunna möta framtidens utmaningar på bästa sätt. Även Vammarhöjdens äldreboende har stora renoveringsbehov och där pågår det en fördjupad förstudie, med planen är att skapa ett vårdcentrum för att skapa så bra förutsättningar för Nära Vård, dvs framtidens vård ska erbjudas nära medborgaren så långt det är möjligt. Ett vårdcentrum med utökade vårdinsatser kommer gynna kommunens medborgare.

Det är glädjande att våra nya förskolor äntligen är på gång, den första på Sörby ska stå klar efter sommaren 2020 och den på Loviseberg 2021.

Nu när vi gör bokslut för 2019 och jag skriver detta så är vi inne i en väldigt speciell tid då en pandemi pågår, Coronaviruset har drabbat hela världen hårt och sätter stora spår i sin framfart. Det krävs stora arbetsinsatser av våra verksamheter och då framförallt inom vården givetvis.

Jag vill passa på att ge en eloge och Tack till alla medarbetare. År 2019 har varit ett tufft år och början av 2020 har varit extraordinär

Håll i och håll ut är budskapet som trummas ut! Jag håller tummarna för att det effekterna av Coronapandemin lättar snart. Jag vill att vi kan fortsätta blicka framåt för att göra allt vi kan för att skapa bra förutsättningar i Valdemarsviks kommun inför framtiden.

Ted Starkås
Kommunstyrelsens ordförande

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Året som gått

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en förvaltningsberättelse. Den redovisar en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Här tas viktiga händelser upp som inte redovisas i resultat- eller balansräkning men som är viktiga för bedömningen av kommunens ekonomi och förväntade utveckling.

Ett besvärligt ekonomiskt läge

Vid årsskiftet 2018/2019 redovisade verksamheterna ett ekonomiskt resultat med ett överskridande på cirka 20 mnkr. År 2019 inleddes därmed med ett besvärligt ekonomiskt läge. Kommunstyrelsen fattade beslut om flera åtgärder för att anpassa verksamhet och därmed minska kostnaderna. Ett generellt sparbetning med 3 % infördes, flera utredningar initierades och en arbetsgrupp fick i uppdrag att genomlysna verksamheterna. Åtgärderna som vidtagits har beräknats ge en effekt med 15 mnkr under 2019, främst relaterat till personalneddragningar, färre kompetensutvecklingsinsatser och en allmän återhållsamhet gällande inköp. Vid årets slut står det dock klart att resultatet fortsatt innebär ett överskridande, totalt med 19 mnkr och för verksamheterna med 28 mnkr. Det är i första hand intäkter som minskat mer än det som prognosticerats. Det besvärliga läget kvarstår och ytterligare besparingsåtgärder vidtas det kommande året.

Ledning och Styrning

Kommunens styrmodell utgår från Vision 2025, som preciserats med mål och resurser i Mål och Budget 2019- 2021. Kommunfullmäktige har fastställt målområde, inriktningsbeslut och åtaganden för 2019. Sektorer och enheter har brutit ned mål och åtaganden och fastställt sektorns verksamhetsplan. Styrmodellens struktur har reviderats under 2019 och en ny struktur har införts från 2020.

Befolkningsutveckling

Under de senaste åren har befolkningen ökat i kommunen, men 2019 ser vi ett trendbrott och befolkningen minskar med 83 personer. Vid årsskiftet var vi 7 873 invånare (2018:7 956, 2017:7 920, 2016: 7 809) i Valdemarsviks kommun. Födelsenettet är negativt med - 43 personer (2018: -36, 2017: - 22, 2016: -33) och inflyttningsnettot är negativt med -41 personer. (2018:+ 70, 2017: 113, 2016: 95) Det föddes 68 barn (2018:72, 2017: 76, 2016: 72).

Samhällsutveckling och infrastruktur

Utvecklingen av centrala Valdemarsvik har fortsatt under 2019, Sparbankstorget och Centralplan med ombyggda parkeringsytor har färdigställts och Resecentrum har flyttats till Kolplan. Kommunen har sålt flera villatomter och privata aktörer har också tagit initiativ för bostadsbyggande i Kägglå och Hummelvik.

När det gäller bredbandsutbyggnaden avstannade den tillfälligt under 2019. Det har visat sig att de statliga medel som beviljats inte varit tillräckliga och avbrott i den planerade utbyggnaden därför skett. Inget nytt område har byggts ut, men planering har gjorts för ett större område runt Gryts tätort.

Neddragningen av Arbetsförmedlingens resurser och omstrukturering av verksamheten har pågått under 2019, vilket påtagligt har påverkat kommunens arbete inom arbetsmarknadsområdet. Arbetsmarknadsinsatserna genom Arbetsförmedlingen har blivit färre.

Verksamhetslokaler

I början av året fattade Kommunfullmäktige beslut om att bilda Ringgårdens kooperativa hyresrättsförening. En styrelse är tillsatt som ansvarar för den kommande ombyggnationen av vård- och omsorgsboendet. Förberedelser för detta har pågått under året.

Den fördjupade förstudien av ett kommande vårdcentrum på Vammarhöjden, inkluderande bland annat vårdcentral och vård- och omsorgsboende, har pågått under hela 2019. Inom ramen för denna förstudie har frågor gällande disponering av fastighetens nuvarande ytor samt tillbyggnad utretts, liksom alternativa placeringar av ett nytt Vårdcentrum i Valdemarsvik. Regionen äger fastigheten och har lett arbetet i samarbete med kommunen. Beslut i ärendet förväntas komma under 2020.

Upphandling av två nya förskolor i Valdemarsvik har genomförts under 2019. Byggnation av förskolan på Sörbyområdet startades i början av 2020 och nya förskolan på Loviseberg planeras för byggnation 2021.

3.1.0 Utvecklingsarbete

Kommunens styrmodell och ekonomistyrning har aktualiserats under året. En utveckling av månadsrapporterna och uppföljning har skett och arbetet fortsätter under 2020.

Samarbetet med Region Östergötland har fortsatt under året gällande utvecklingen av de nationella satsningarna "Nära vård" och "E-hälsa". Mobilitet och digitalisering har utvecklats och påverkar både arbetsprocesser och nyttjande av tekniska lösningar inom vård- och omsorgsverksamheten.

Medborgarkontor blev Medborgarservice under året och arbetet med att bygga upp enhetens verksamhet har fortsatt. Uppdraget är att vara kommunens gemensamma servicefunktion för medborgare och företagare.

Digitaliseringsarbetet fortsätter och under året har flera nya funktioner tagits i bruk för att effektivisera arbetsprocesserna. Det gäller inom planverksamheten och inom kostverksamheten. Vi har också infört nya rutiner för säkra utskrifter, ett nytt handläggargstöd för medborgarservice och digitala körjournaler i kommunens leasingbilar.

3.2 Fokusområden

3.2.0 En arbetsmarknad för alla

Valdemarsviks kommun har skapat en plattform för arbetet för de som står längre från arbetsmarknaden och behöver träning och praktik innan en anställning är aktuell. En förstegsverksamhet för de som står längst från arbetsmarknaden har etablerats. Den nationella redovisningen av hur väl kommunerna lyckats med etablering av nyanlända på arbetsmarknaden, som SKR presenterat för 2018, visar att vi är enda kommun i länet som lyckats bättre än vad våra förutsättningar egentligen ger.

Vi arbetar strukturerat med att följa våra gymnasieungdomar till en gymnasieexamen med godkända betyg. Vår vuxenutbildning har utvecklats och har idag en bredd, som kan tillgodose ett mera varierat behov av utbildningar, ett Lärcenter skapas lokalt i Valdemarsvik. Lärcenter erbjuder utbildning på distans, med ett lokalt stöd. Valdemarsviks kommun är också ansvarig för det regionala projektet "Förberedande körkortsutbildning".

Samarbetet med näringslivet är centralt i frågor angående arbetsmarknad och detta har förstärkts genom utformningen av vårt näringslivsarbete.

3.2.1 Miljö och klimat

Valdemarsviks kommun har arbetat med miljöfrågor under flera år. Våra chefer och medarbetare är medvetna om de klimat- och miljöutmaningar vi står inför. Den inriktning som kommunen satt upp har varit styrande för den kommunala organisationen. Det pågår ett systematiskt arbete gällande avfallshantering, miljötillsynen och vår livsmedelsanvändning. Vi har reducerat vår

kemikalieanvändning radikalt inom vissa verksamheter. Vi minskar klimatpåverkan genom successivt minskade CO₂-utsläpp från fordon och uppvärmning och blir allt mer fossilfria. Positivt för kommunen är, att många fordon drivs med E 85-bränsle sedan många år.

Inför 2020 har våra målsättningar kopplats till Agenda 2030. Av Agenda 2030 framgår de globala 17 målen för hälso-, miljö och klimatarbete som har antagits av FN och Sveriges regering. I Mål och Budget 2020-2022 framgår målsättningarna. Syftet med detta är att förstärka det lokala arbetet och också kommunicera det lokala klimat- och miljöarbetet tydligare gentemot medborgare och vår omvärld.

3.3 Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har utifrån Visionens "Valdemarsvik 2025 i balans med naturen" och dess sex målområden antagit åtta inriktningsmål för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv, samt mål ur det finansiella perspektivet. Dessa innebär ett stort antal åtaganden för den kommunala verksamheten som redovisas nedan.

De fastställda inriktningsmålen är långsiktiga och med de resultat som redovisas för 2019 bedömer vi att vi successivt når måluppfyllelse. Målen har varit desamma under flera år och för varje år som går har vi vidtagit åtgärder och genomfört aktiviteter för att uppnå effekter som successivt leder till uppfyllelse av målen.

Åtagande gällande klimat- och miljöarbete, folkhälsoarbetet, den fysiska samhällsplaneringen, det näringslivsinriktade arbetet samt kultursatsningar och kommunens stöd till föreningslivet bedöms vara uppnådda.

Däremot visar resultaten för kvalitetsarbetet att en del åtaganden inte uppnås. Vårt resultat gällande vissa åtaganden visar dock, i jämförelse med andra kommuner, att vår nivå ligger över genomsnittet för riket.

Målet gällande elevernas betygsresultat uppnås inte 2019. Det gäller grundskolans årskurs 9 och gymnasiet årskurs 3, då alla elever inte når godkända betyg vid sin examen.

Stora delar av 2019 har haft fokus på att genomföra besparingar genom att genomföra åtgärder för att sänka kostnader. Detta arbete har i viss utsträckning påverkat vårt utvecklingsarbete och kan därmed också haft betydelse för våra resultat.

Målområde:

3.3.0 Östersjöns ledande miljökommun

Inriktningsmål:

3.3.0.1 En ekologisk hållbar kommun med goda livsmiljöer för nutida och framtida generationer

Inom alla verksamheter pågår miljöarbetet, som ger både mindre och större effekter för miljön. Redovisningen som följer beskriver en del av det arbete som pågår.

Återvinningscentralen i Valdemarsvik har gett stora effekter när det gäller att ta tillvara avfall. Verksamheten redovisade besöksrekord under juli månad 2019. Återvinning av matavfall har planerats och en lösning för denna insamling tas i bruk under 2020. Under 2019 har också ett projekt för att hitta innovativa lösningar för renhållningen i skärgården tagit form. Projektet har beviljats bidrag från Kustlandet för det initiala arbetet.

Kostverksamheten har diplomerats för goda resultat när det gäller inköp av ekologiska livsmedel. Under 2019 har vi framförallt fokuserat på det närproducerade och åtagandet om 40 % har överträffats.

Verksamheterna arbetar vidare för att minska CO₂-utsläpp genom att resa mindre, att minska elförbrukning och övergång till fossilfria bränslen. Under våren ställdes de interna postturerna om, vilket medförde färre resor med bil, minskad bränsleförbrukning och reducerade utsläpp. Bränslet

E 85 som driver kommunens leasingbilar används i väsentligt högre grad idag jämfört med tidigare. Det miljö- och klimatfokuserade arbetet är etablerat och kommer att fortsätta. Bedömningen är att målsättningen på lång sikt kommer att uppnås.

Åtagande:

Minska föroreningarna till vattendrag och Östersjön.

Analys

Antalet inventerade enskilda avlopp ökade under året till 277 st. År 2018 inventerades 260 och tidigare ännu färre. Antal åtgärdade avlopp uppgick till 220 st, ca 80 %, vilket bedöms vara en normal nivå, viss eftersläpning finns alltid när det gäller åtgärder.

Mätvärde	Utfall
 Antal åtgärdade enskilda avlopp från 2019.	220 st
 Antal inventerade enskilda avlopp 2019. Inventerade enskilda avlopp: 2017, 250 st. Inventerade enskilda avlopp: 2018, 260 st.	277 st

Åtagande:

Ta tillvara resurser i form av material och energi i avfallet och säkerställa att den kommunala avfallshanteringen är miljö- och kostnadseffektiv.

Analys

Under 2019 har förberedelser startat för att etablera en lösning för omhändertagande av hushållens matavfall, den s k gröna påsen. En lösning som innebär att just matavfallet separeras från annat avfall genom optisk läsning på avfallsstationen dit våra sopor transporteras.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Minska hushållsavfallet	255 kg/pp	247 kg/pp
Redovisas genom data gällande förbränt material. 2016: 272kg/person/år, 2017: 255 kg/person/år		
 Andelen matavfall i den brännbara fraktionen ska kontinuerligt minska.	30,5 %	
Plockanalys 2017: 30,5%		
 Förpackningsmaterial i den brännbara fraktionen ska minska med 25% till år 2021.	22,6 %	
Plockanalys 2017: 30,1%		

Åtagande:

Öka andelen inköp av ekologiska livsmedel till 35 % år 2018

Analys

Målet uppnås, 37,9% per 31/12 2019.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Öka andelen inköp av ekologiska livsmedel till 35% år 2019.	35 %	37,9 %

Mätvärde	Målvärde	Utfall
2017 30% 2018: 35%		

Åtagande:

Öka andelen inköp av närproducerade livsmedel till 40% 2019.

Analys

Målet uppnås och andelen uppgår till 43 %.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Närproducerade livsmedel är producerade inom en radie av ca 20 mil med nav i Linköping	40 %	43 %
2017: 30% 2018: 40%		

Åtagande:

Vidta åtgärder för att uppfylla nationella miljömål om att minska koldioxidutsläppen.

Analys

Idag är nyttjande av Skype och andra digitala lösningar i stället för fysiska möten ett etablerat arbetssätt. Den effekt som uppnås gällande CO₂-utsläpp är därför svår att beräkna. Klart är att detta ger både miljömässiga och positiva arbetsrelaterade effekter. E-85 är miljövänligt och utsläpp av CO₂ är litet jämfört med bensin/diesel. Vår E 85 förbrukning har ökat avsevärt. Numera är drivmedelsskatten på E 85 borttagen, vilket innebär att den inte längre är dyrare än annat bränsle. Bilparken inom Gatu-och fastighetsverksamheten tankas med HVO eller går på el.

Vi köper grön el och en aktuell fråga har varit att minska vår elförbrukning och därmed indirekt framställande av el, för att minska både kostnader och vårt bidrag till CO₂-utsläppen. Vi köper närproducerade varor och blir alltmer digitala, vilket också påverkar vår pappersförbrukning och vårt behov av transporter.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 CO₂, utsläpp - Redovisning av åtgärder i analys.		 Uppnått
CO ₂ - utsläpp från kommunens fordon för personaltransporter och andra utsläppskällor.		

Åtagande:

Minska kemikalieanvändningen.

Analys

Uppdraget har resulterat i att produkter har tagits bort, främst inom gatukontorets verksamhet där antalet minskat från 250 till 60 produkter. Inom andra verksamheter har också en del produkter tagits bort. Arbetet fortsätter under 2020.

En del i att minska användningen är att dosera för lägre åtgång och att skaffa produkter som underlättar både dosering och rening. Verksamheterna redovisar att kunskapen gällande kemikalieanvändningen har ökat. I vissa verksamheter införs mätningar av förbrukning fr o m 2020 och man redovisar också att kostnaderna för denna typ av produkter minskat.

Nya doseringsmunstycken i gatukontorets tvätthall har lett till att avfettningsmedel hittills minskat med ca 200 liter under 2019. Utsläpp från tvätthallen, d v s bly, krom, nickel, kadmium, zink och

oljeindex mäts årligen, med målet att uppfylla riktvärden som gäller för en större anmälningsskyldig biltvätt. Alla uppmätta halter av ämnen understiger gränsvärdena som tillåts för biltvättar.

Mätvärde	
 Redovisa resultat i analys.	 Uppnått

Målområde:

3.3.1 Ett näringsliv med självförtroende

Inriktningsmål:

3.3.1.1 En tillväxtkommun där alla har möjlighet att försörja sig genom eget arbete och arbetsgivare kan tillgodose sitt behov av arbetskraft

I slutet av 2019 ökar arbetslösheten igen, från ca 100 personer i början av året till ca 130 vid årets utgång. Företagen har idag svårigheter med att rekrytera den kompetens som behövs och kommunen fungerar, när det är möjligt, som katalysator för att finna möjligheter till rekrytering och utbildningar, som kan tillgodose företagets behov.

Antalet elever som går yrkesutbildning har ökat i omfattning. Arbetsmarknadsverksamheten är inriktad på att skapa förutsättningar för att alla ska ha en egen försörjning genom arbete. En ny förstegsorganisation som ska stödja de som står allra längst från arbetsmarknaden har införts under året. REACH är ett projekt som syftar till att fler ungdomar i åldern 15-24 år ska komma i arbete. Ett delmål i projektet är att utveckla det 10:e skolåret i nära samverkan med Vammarskolan. Kommunen erbjuder i dag ett brett utbud av vuxenutbildning på distans med lokalt stöd och ett lärcenter byggs successivt. Vi skapar förutsättningar för att bättre samordna företagets behov med de utbildningsalternativ som kan erbjudas lokalt.

Kommunens arbete med att följa gymnasieeleverna på 25-talet utbildningsplatser fungerar bra och andra kommuner tar efter vår modell för uppföljningarna.

Inriktningsmålet är långsiktigt och åtagandet kommer på sikt att kunna uppnås genom det systematiska och omfattande arbete som pågår. En viktig fråga i sammanhanget är Arbetsförmedlingens framtida roll och organiseringen. Det är centralt för att nå framgång i det arbetslivsinriktade arbetet att Arbetsförmedlingen aktivt medverkar.

Åtagande:

Matchning av utbildningsinsatser utifrån de lokala företagens behov utifrån kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Arbetet ska bedrivas sektorsövergripande mellan näringsliv och arbetsmarknad.

Analys

Uppdraget gällande utbildningsbehov i de lokala företagen har bedrivits i två parallella spår i samarbete mellan medarbetare inom näringslivsfunktionen och Arbetsmarknadsenheten.

Näringslivsfunktionen har arbetat för att på olika sätt ha kontakter med företagare och också sprida information hur utbildningssystemet fungerar och vilka möjligheter som finns. Arbetet redovisas genom att peka på de forum som funnits för möten mellan företagare och kommunens tjänstemän under 2019. Det gäller tre utbildningsseminarier, Kickstart Digitalisering, riktat mot tillverkande företag. Frukostinformation för företagare har genomförts, med tema om Arbetsförmedlingens uppdrag och Arbetsmarknadsenhetens arbete. Företagsbesök, 53 st har genomförts under 2019, med bland annat frågor om företagets kompetensförsörjning och framtida möjligheter.

Arbetsmarknadsenhetens arbete har varit inriktat på enskilda individers förutsättningar till matchning ut mot arbetsmarknaden. Adoptionsprojektet är ett inlägg för att på sikt erbjuda

kompetens till företag. På motsvarande sätt är även projektet "Förberedande körkortsutbildning" en bidragande faktor till att fler får arbete. Vuxenutbildningen i Valdemarsvik har påbörjat att utbilda 10 undersköterskor i samverkan med ett lokalt vårdföretag, i syfte att öka kompetens på företaget.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
<p>● Antal riktade utbildningsinsatser utifrån de lokala företagens behov. Dessa genomförs utifrån kommunstabens/näringslivssamordnarens inventering av behov i samband med företagsbesök och övriga dialoger.</p>	4 st	5 st
Redovisa de utbildningsinsatser som verkställs utifrån företagens behov. 2018: 4 st		

Åtagande:

Arbeta för att främja nya företagsetableringar och stötta befintliga företagens utveckling.

Analys

En näringslivsstrategi har arbetats fram i samarbete med företagare och branschföreningar och har antagits av Kommunfullmäktige.

Mötesforum har utvecklats i form av Näringslivsråd, frukostmöten för näringslivet, kvartalsavstämningar med organisationen Företagarna, möten med LRF, besöksnäringsföretag, arbetsgrupp för Centrumutveckling Valdemarsvik med flera.

Våra kommunikationsplattformar har utvecklats genom en ny hemsida och mer bearbetad kommunikation i sociala medier samt nyhetsbrev.

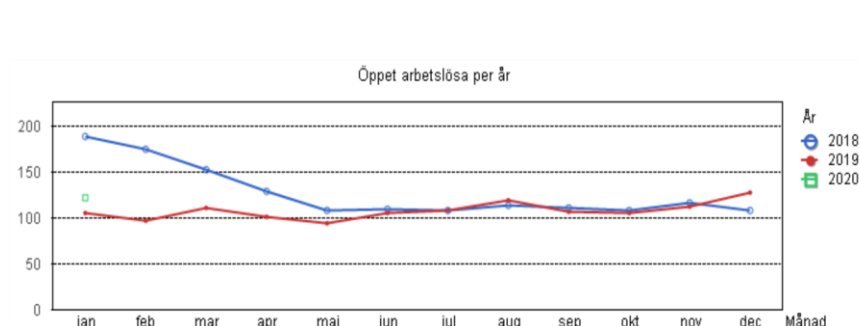
Säljmaterial "etablering Valdemarsvik" har tagits fram och skickats till potentiella intressenter.

Mätvärde	Utfall
<p>● Redovisning av genomförda aktiviteter för att främja nya företagsetableringar och stötta befintliga företagens utveckling.</p>	● Uppnått
Redovisas i analys.	

Åtagande:

Arbeta för att öka sysselsättning/egen försörjning.

Analys

I slutet av 2019 stiger arbetslösheten och kostnaden för ekonomiskt bistånd ökar. Antalet hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd har inte ökat. Statsbidragen har förändrats och vissa kostnader är inte längre återsökningsbara.

GIFVA-enhetens verksamhet genomsyras av att få fler kommuninvånare i egen försörjning. Ett aktivt arbete bedrivs för att stödja våra elever så att fler når gymnasieexamen. Vuxenutbildningen har ökat i omfattning de senaste åren, vilket bidrar till att klara kompetensförsörjningen i kommunen. Det finns ett brett utbud av utbildningar lokalt i Valdemarsvik. Nytt för 2019 är att en ny förstegsorganisation har etablerats som ska stödja de som står allra längst från arbetsmarknaden. Under året hade 55 ungdomar feriepraktik.

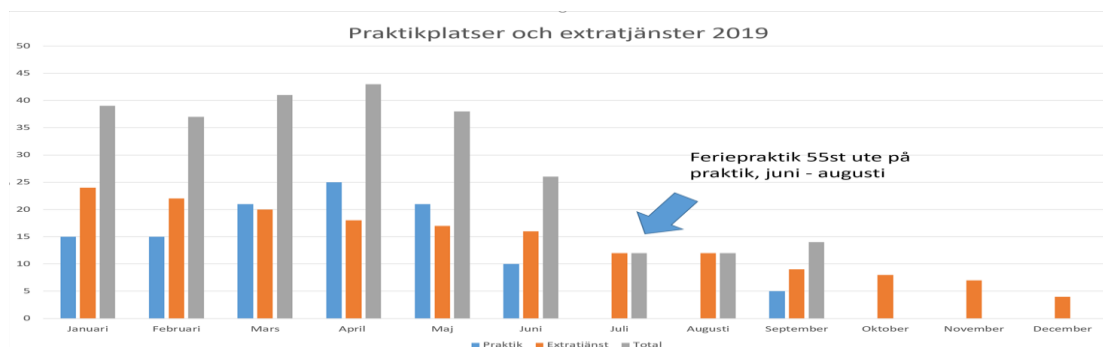
GIFVA bedriver ESF-projektet REACH tillsammans med flera aktörer med syftet att fler ungdomar i åldern 15-24 år ska komma i arbete. Ett delmål att utveckla det 10:e skolåret i nära samverkan med Vammarskolan, för att öka andelen som blir behöriga till gymnasieskolans nationella program.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
● Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd	104 st	100 st
2018: 104 st		

Åtagande:

Antalet praktikplatser/extra tjänster ska vara minst 40 st.

Analys

Under våren nåddes målvärdet tack vare att äldre beslut om extratjänster gällde. I december 2018 fick Arbetsförmedlingen nya budgetramar och avbröt därmed alla ny tillsättningar av extratjänster. Arbetsförmedlingens ändrade regelverk under 2019 medförde också att beslut om praktikplatser uteblev. Genomsnittligt antal under året blev 23,5 st/månad.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
■ Antal tillsatta praktikplatser per månad	40st	23,5 st
Redovisning av antal praktikplatser och extratjänster.		

Åtagande:

Verka för att fler lokala företag kan lämna anbud i kommunala upphandlingar.

Analys

Vi har under året skickat information om pågående upphandlingar via nyhetsbrev, e-post, hemsida och i sociala medier. Företagarföreningen Företagarna får också information om upphandlingar för spridning i sitt nätverk av företag. Vidare har kommunen arbetat för att lokala näringar kan lämna offerter, genom att förändra rutiner och dela på uppdragen, så att fler har möjlighet att åta sig de uppdrag som efterfrågas vid en upphandling av ramavtal.

Mätvärde	
● Verka för att fler lokala företag kan lämna anbud i kommunala Upphandlingar. Redovisa genomförda aktiviteter.	● Uppnått
Redovisa genomförda aktiviteter i analys.	

Målområde:

3.3.2 En plats där alla kan växa och trivas

Inriktningsmål:

3.3.2.1 *En kommun där alla elever som kommunen har ansvar för, lämnar grundskolan med behörighet till gymnasiet*

Sektor Barn, utbildning och arbetsmarknad arbetar intensivt med olika insatser för att höja måluppfyllelsen. Resultaten för 2019 visar en nedåtgående trend när det gäller elever som slutade åk 9. Sektorn planerar att arbeta med läsinlärning i lågstadiet och stimulera till mer läsning i alla årskurser. Måluppfyllelsen varierar mellan skolorna och målsättningen är att skapa likvärdiga förutsättningar för alla elever i vår kommun. Sektorn har inför 2020 justerat resurstilldelningen för att kompensera enheter med låg måluppfyllelse.

Åtagande:

Eleverna som lämnar grundskolan har behörighet till gymnasiet. För att möjliggöra uppfyllandet av åtagandet ska de yngre grupperna förskola, låg- och mellanstadiet prioriteras.

Analys

År 2019 är det en lägre andel elever från grundskolan som är behöriga till de olika nationella gymnasieprogrammen jämfört med 2018. Mellan de olika inriktningarna är behörigheten högst inom yrkesinriktade program, där behörigheten nu är 81% jämfört med 87% för 2018. Behörighet till estetiska program är 75%, ekonomi/humanistisk/samhällsprogram 73% och naturvetenskap/teknik 67 %.

Nedan redovisas resultat fr o m årskurs 3, 6 och 9.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
■ Andel elever som är godkända på nationella prov i årskurs 3	100%	75 %, 62 %
Andel elever som når godkänd nivå på nationella prov i årskurs 3 i svenska är 75 % och matematik är 62 %.		

Mätvärde	Målvärde	Utfall
----------	----------	--------

Analys

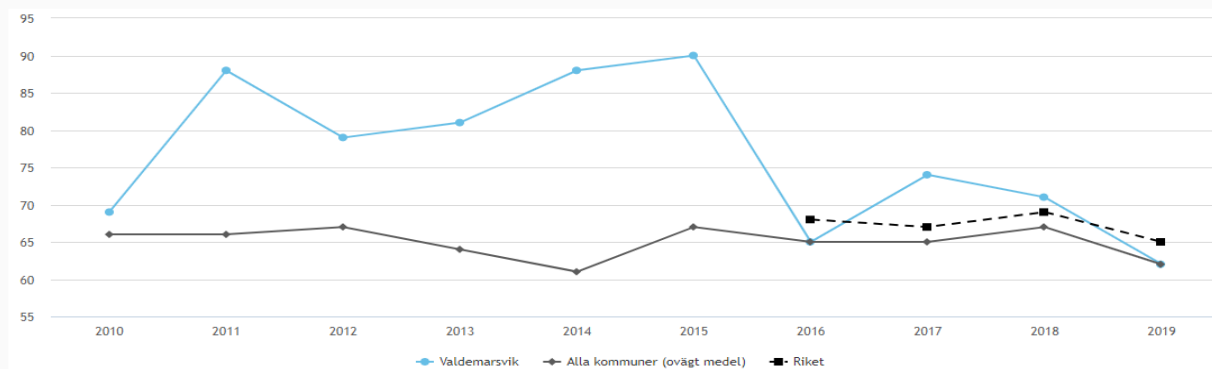
Elever i år 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)

65 74 71 62

Trend

Urval: Alla kommuner (ovägt medel)

Alla kommuner (ovägt medel)

Elever i år 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%) (N15454)
Andel av elever i år 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, (%). Källa: Skolverket och SCB.

Resultaten på nationella prov i matematik har sjunkit jämfört med 2018. Nu är det 62% av eleverna som deltagit i nationella prov som når godkänt på alla delprov. (kolada.se)

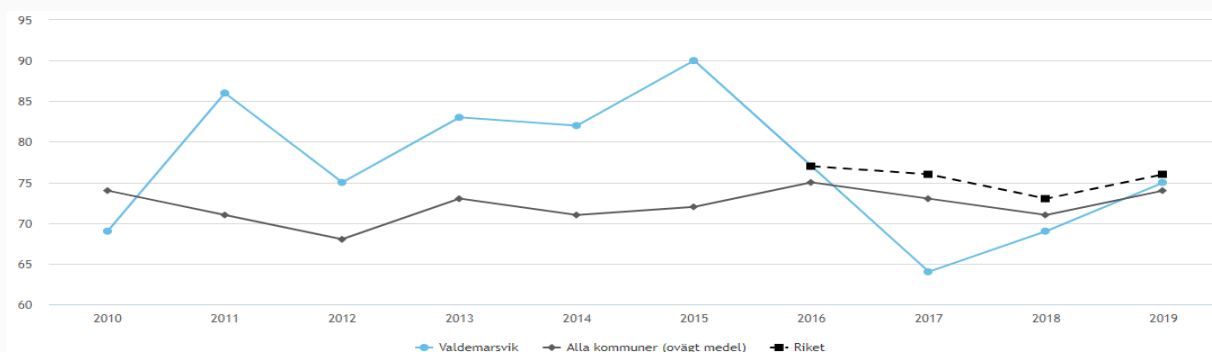
Elever i år 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)

77 64 69 75

Trend

Urval: Alla kommuner (ovägt medel)

Alla kommuner (ovägt medel)

Elever i år 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%) (N15452)
Andel av elever i år 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, (%). Källa: Skolverket och SCB.

Resultaten på nationella prov i svenska och svenska som andraspråk har ökat jämfört med 2018. Nu är det 75 % av eleverna som deltagit i nationella prov som når godkänt på alla delprov. (kolada.se)

Andel elever som är godkända på nationella prov i årskurs 6. 100 % 88 %

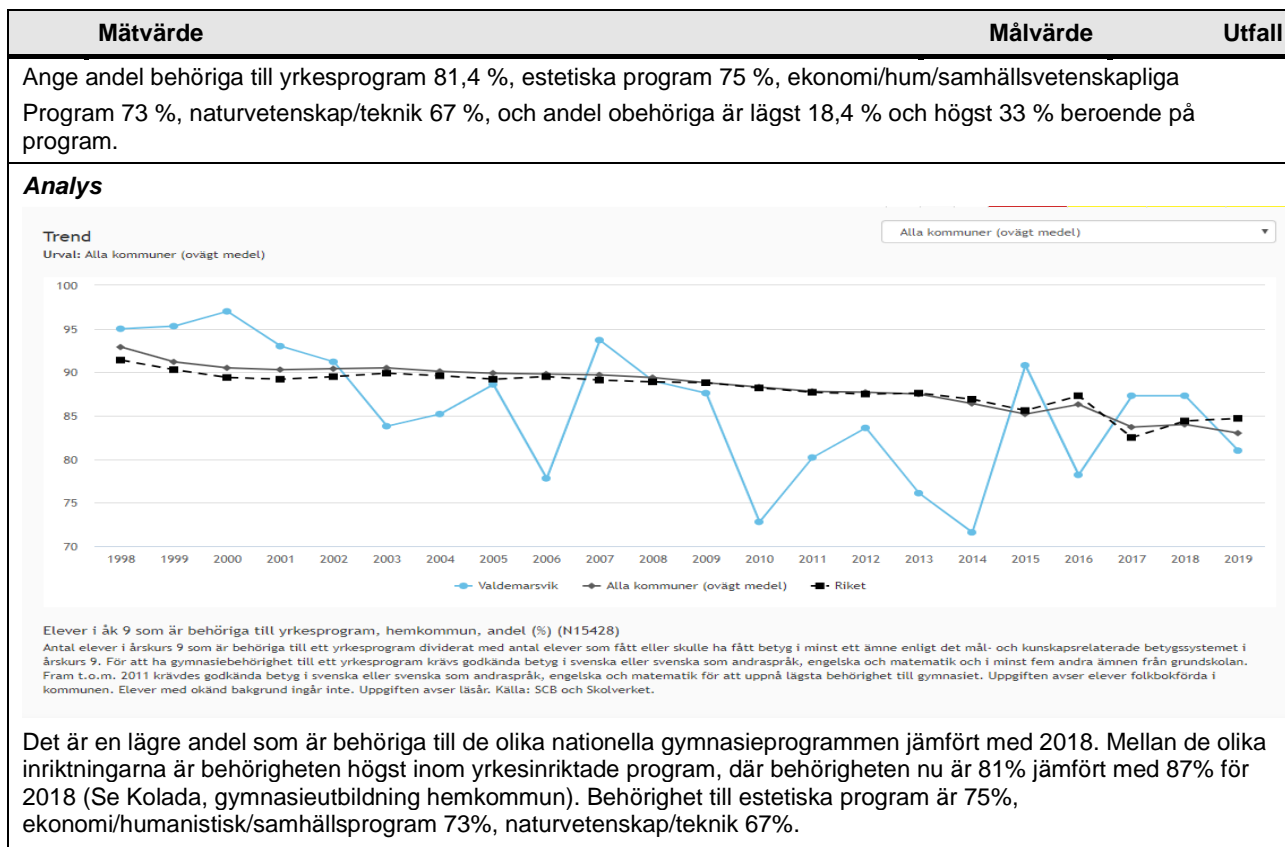
Andel elever som når godkänd nivå på nationella prov i matematik är 100%, engelska 90 %, svenska 88%.

Analys

Utvecklingen jämfört med 2018 ser olika ut i de olika ämnena. Resultaten i svenska är lägre jämfört med föregående årsresultat, 2018 var ca 100% och 2019 var 88% av eleverna godkända i alla delprov.

I matematik har resultaten höjts från 91,1% år 2018 till ca 100% år 2019. I engelska har resultatet gått från 92% 2018 till 90% år 2019. (skolverket.se)

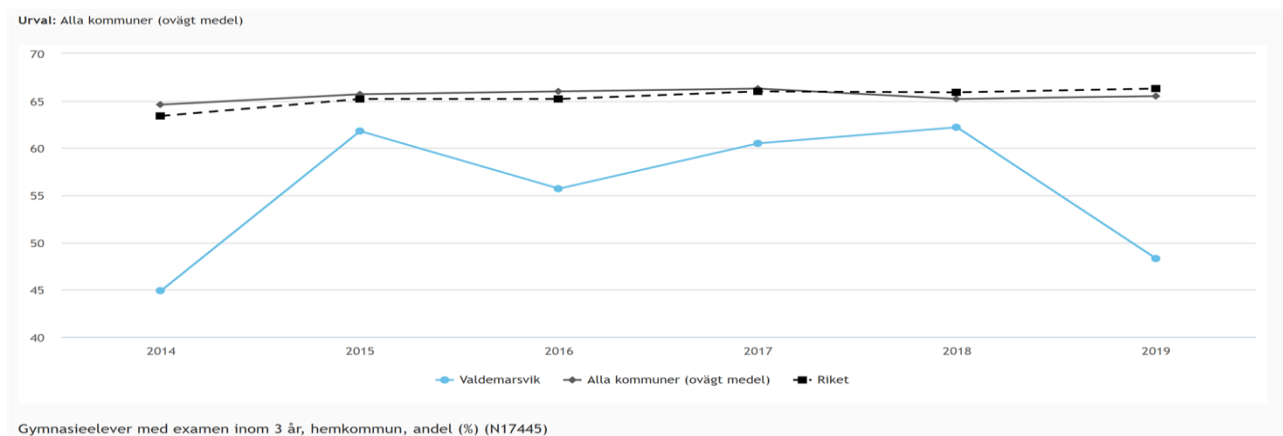
Andel elever som uppnått behörighetskraven till nationella gymnasieprogram. 100% Högst 81,4%

Åtagande:

Elever ska lämna gymnasiet med godkända betyg.

Analys

Underlaget visar hur stor andel av eleverna som klarar gymnasieexamen inom tre år. Resultaten är låga och 2018 hade 62% av kommunens elever klarat sin gymnasieutbildning på 3 år, jämfört riksgenomsnittet var 65%. Siffrorna för 2019 visar på en kraftig nedgång av resultaten i kommunen till 47 %, medan rikets siffror ligger kvar på 65 %. Att skapa det 10:de skolåret är en åtgärd för att elever ges bättre förutsättningar för att klara gymnasieskolan med godkända betyg. Arbetet med att följa gymnasieelevernas skolgång fortsätter.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
■ Sammanställning av resultat och uppföljning av åtgärder sker via gymnasiesamverkansgruppen. Antal elever med F.	0 st	
■ Sammanställning av resultat och uppföljning av åtgärder sker via gymnasiesamverkansgruppen. Examen inom 3 år.	100 %	47 %

Inriktningsmål:

3.3.2.2 En kommun med rikt kulturliv

Kommunen har ett varierat kulturliv och ett engagerat föreningsliv. Kommunens kulturverksamhet stödjer ett omväxlande och geografiskt brett utbud av kulturevenemang och workshops för olika målgrupper i vår kommun, ofta i samarbete med andra föreningar och med kommunens övriga verksamheter. Skapande av en kulturskola har gett mervärden till verksamheten, som erhållit statliga stöd för att vara avgiftsfri under året. Verksamheten arbetar aktivt för att på nya sätt och nya arenor nå många, som ska ha möjlighet att delta i det utbud som finns. Kommunens stöd till föreningarna har ökat 2019 och uppgår till ca 780 tkr. Det är tack vare många driftiga aktörer och mycket ideellt arbete som många evenemang och aktiviteter kunnat genomföras under året.

Åtagande:

Stödja det lokala föreningslivet

Analys

Sektor Samhällsbyggnad och kultur ger bidrag till Sisu om 15 000 kr (helår) och har genom detta medverkat till att idrottsföreningar med ungdomsverksamhet får handledning, ledarskapsutveckling och hjälp med att forma väl fungerande organisationer med sektioner för olika ansvarsområden. Sektorn har fram till 30 juni utbetalat vissa medel som integrationsbidrag, sammanlagt 65 485 kr till Radio Wix, Ringarums Rödakorskrets och Waldemarsviks IF tillsammans. Denna bidragsmöjlighet har upphört 2019-06-30.

Utöver ovanstående har ca 780 tkr betalats till 17 föreningar i kommunen under 2019.

Mätvärde	Utfall
● Antal föreningar som har ungdomsverksamhet och som erhållit föreningsbidrag.	14 st
Antal föreningar som har ungdomsverksamhet och som erhållit föreningsbidrag.	
● Antal föreningar som arbetar för integration och erhållit föreningsbidrag	3 st
Antal föreningar som arbetar för integration och erhållit föreningsbidrag	
● Utbetalt föreningsbidrag till föreningar med ungdomsverksamhet	320 tkr
Utbetalt föreningsbidrag till föreningar med ungdomsverksamhet	
● Utbetalt föreningsbidrag till föreningar som arbetar för integration	65 tkr
Utbetalt föreningsbidrag till föreningar som arbetar för integration	

Åtagande:

Utveckla mötesplatser som främjar integrationen i samhället

Analys

Kulturskolan

Kulturskolans verksamhet utgår från samverkan och att integrera för att inkludera många. Alla delar av verksamheten sammanstrålar ett flertal gånger per år i shower, evenemang och studiebesök tillsammans. Kulturskolan söker statliga medel för att utveckla mötesplatser som främjar integrationen i samhället. Workshops genomfördes inom redan etablerade evenemang för att nå nya målgrupper. exempelvis Gusumdagarna, Karnebåtfestivalen och Baljadagen i Ringarum. Kulturskolan och särskilt slöjdklubben har också börjat besöka område i Gusum och haft skapande workshops på plats.

Integrationsenheten

Integrationsenheten arbetar för att stimulera till en snabbare etablering på arbetsmarknaden för de nyanlända. Arbete är avgörande för språkutvecklingen och gynnsamt att kombinera med studier i svenska språket. Exempel på aktiviteter är Info-torget, förberedande körkursundervisning, adoption samt gränslös frukost. Nyanlända erbjuds att delta i föräldragrupper, där man tar upp skillnader i lagar, regler, kultur, hur verksamheter fungerar som familjen möter. Folkhälsoinformation genomförs genom att regionens hälsokommunikatörer informerar målgruppen om olika hälsoaspekter. Föräldralediga erbjuds att studera svenska samtidigt som barnen är med.

Mätvärde	
	Redovisning av antal mötesplatser för kultur- och fritidsaktiviteter.
Redovisning av mötesplatser för kultur- och fritidsaktiviteter. Redovisning sker i analys.	

Åtagande:

Öka antalet aktiviteter som breddar deltagande och ökar spridningen av kulturutbud i kommunen utifrån kulturplanen.

Analys

Kulturskolan har utökat ett samarbete med bibliotek och fritidsgård och har en mängd aktiviteter i samtliga kulturdelar. En breddning av antalet aktiviteter skedde genom bildandet av Kulturskolan och etableringen av Slöjdverkstan 2018. Slöjdverkstan har varit på plats vid festdagar på de olika orterna och i samband med diverse aktiviteter på Sparbankstorget i centrala Valdemarsvik, precis som övriga delar av Kulturskolan.

Mätvärde		
	Öka antalet aktiviteter som breddar deltagande och ökar spridningen av kulturutbud i kommunen utifrån kulturplanen. Såväl bredd i deltagandet som geografisk spridning kan redovisas.	 Uppnått
Tillkommande aktiviteter beskrivs i analys.		

Inriktningsmål:

3.3.2.3 En kommun med kvalitet inom alla verksamheter

Kommunens kvalitetsarbete är omfattande och de två största sektorerna redovisar sitt verksamhetsrelaterade kvalitetsarbete i särskilda kvalitetsrapporter.

Kvalitetsarbetet kan generellt delas i det serviceinriktade och i det effektiviserande. När det gäller

service och tillgänglighet är Medborgarservice en viktig kanal för medborgare och företag. Viktiga servicefaktorer är handläggningstider, öppettider/tillgänglighet och bemötande. Etablering av den gemensamma servicefunktionen syftar till att förstärka kommunens service till medborgare och företagare.

När det gäller frågor om kvalitetsfaktorer inom omsorgens verksamheter uppnår vi inte åtaganden för 2019, men resultaten visar ändå att vi i jämförelse har resultat som i flera avseenden ligger över genomsnittet för kommunerna.

I det effektiviserande kvalitetsarbetet är digitalisering en viktig faktor och det pågår ett arbete för att digitalisera arbetsprocesser. Det gäller utveckling av befintliga verksamhetssystem eller anskaffning av nya, som exempelvis skett inom kostverksamheten. Införandet av digitala lösningar förändrar arbetsprocesser och leder ofta till kvalitetsförbättringar.

Internkontrollarbetet är en del i kvalitetsarbetet och bedömningen är att detta arbete väl fyller sitt syfte. En del fynd görs i kontrollerna och åtgärder vidtas, genom att rutiner förändras eller nya rutiner/regler skapas.

Åtagande:

Säkerställa att kontakterna med kommunens verksamheter präglas av tillgänglighet och servicekänsla.

Analys

Medborgarservice har etablerat verksamheten och arbetar vidare för att nå målsättningen om att vara en fullskalig servicefunktion och "En-väg-in" för medborgare och företag. Medborgarservices syfte är att hålla en god tillgänglighet, service och ett gott bemötande och är en funktion som blir allt viktigare när kommunens resurser krymper.

En annan del i att nå åtagandet är att säkerställa att god kvalitet upprätthålls i publikationer, på sociala media och hemsidan. Det interna samarbetet gällande planprocesser, utvecklingsprojekt och samhällsutveckling har stärkts under 2019 för att skapa goda förutsättningar för enskilda och företagens behov när det gäller exempelvis byggnationer, mark- eller tomtförvärv.

Någon undersökning av telefoni och e-posthanteringen genomfördes inte under 2019.

Mätvärde	
 Redovisning av kontakterna med kommunens verksamheter präglas av tillgänglighet och servicekänsla.	 Uppfylls

Åtagande:

Säkerställa att andelen skolelever som ger skolluncherna betyget bra eller mycket bra uppgår till minst 83%.

Analys

Ingen egen kostenkät har genomförts under 2019. Den elevenkät som genomförts tillsammans med sektor Barn, utbildning och arbetsmarknad visar att 59 % av eleverna ger skollunchen betyget bra eller mycket bra. Analys av resultatet sker genom skolornas kostråd och kontakter med eleverna. Nästa elevenkät kommer att kompletteras med fler frågor gällande skolmaten, för att analysen ska underlättas och adekvata åtgärder kan vidtas utifrån elevernas synpunkter.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
■ Resultat av enkät. Andelen elever som ger skollunchen bra.	83%	59%

Åtagande:

Säkerställa att bemötandet, förtroende och trygghet inom särskilt boende och hemtjänst, präglas av respekt och delaktighet. Betyget ska uppgå till minst 60% nöjda.

Analys

Särskilt boende

När det gäller kommunens boendes uppfattning gällande bemötande, trygghet och förtroende visar resultatet att 35 % av de tillfrågade ger betyget bra eller mycket bra i årets mätning. Landets lägsta är 21 % och det högsta är 61 %. Medeltalet i riket är 38 %.

När det gäller kommunens boendes helhetsbedömning är resultatet 85 % som ger betyget bra eller mycket bra. Föregående års siffra var 72 %. Landets lägsta var 54 % och den högsta var 96 %. Medel i riket var 81 %.

Hemtjänst

Resultatet visar att 52 % av brukarna ger betyget bra eller mycket bra. Landets lägsta är 21 % och den högsta är 56 %. Medel i riket är 36 %. Vi är 7:e bästa kommun i riket.

När det gäller brukares helhetsbedömning av hemtjänsten ger 94 % betyget bra eller mycket bra. Föregående års siffra var 96 %. Landets lägsta var 71 % och den högsta var 100 %. Medel i riket var 88 %.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
■ Antal nöjda inom särskilt boende avseende bemötande, förtroende och trygghet.	minst 60 %	35 %
■ Antal nöjda inom hemtjänst avseende bemötande, förtroende och trygghet.	minst 60 %	52 %
Mäts genom öppna jämförelser		

Åtagande:

Säkerställa att brukare inom äldreomsorgen som ger måltiderna betyget bra eller mycket bra, uppgår till minst 85%.

Analys

Resultatet för 2019 är 63 %. Landets lägsta är 33 % och den högsta är 85 %. Medel i riket är 57 %. Vårt resultat har förbättrats sedan förra mätningen, 2018 och vi ligger över genomsnittet i riket, men vi når inte målsättningen på 85 %.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
■ Säkerställa att brukare inom äldreomsorgen som ger måltiderna betyget bra eller mycket bra, uppgår till minst 85%.	85 %	63 %
2018: 54%		

Åtagande:

Arbeta för ökad kontinuitet för brukaren i det dagliga arbetet inom hemtjänst.

Analys

Vi har förbättrat kontinuiteten ytterligare under 2019 och uppnår målet.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Antal hemtjänstpersonal som en äldre möter under en 14-dagarsperiod.	14 st	10,7 st
2018: 11,08		

Åtagande:

Kommunen ska tillhandahålla moderna IT-lösningar till nytta för medborgare, vilket ska resultera i effektiva processer och ökad kvalitet i verksamheten.

Analys

Införande av Geosecma inom plan- och byggverksamheten och trafikverksamheten.

Detaljplanarbetet har moderniserats och systemet ger ett kvalitetssäkrat arbetsverktyg och snabb och säker service till företagare och medborgare.

Utveckling av Stratsys, det gemensamma uppföljningssystemet, förbättrar uppföljningsarbetet.

Införande av Mashie, kosthanteringsystem för kostverksamheten och dess kunder effektiviserar arbetsprocesser som berör många i organisationen.

Införande av Easit, handläggarsöd för Medborgarservice, effektiviserar handläggningen och ger statistik avseende verksamhetens utveckling.

Införande av säker utskrift via skrivare/kopiator, ger ökad säkerhet och effektivitet för många medarbetare.

Utveckling av ekonomisystemet för att etablera digital fakturahantering och berör många medarbetare.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Åtgärder beskrivs.	3 st	6 st

Målområde:

3.3.3 En upptäcktsresa bland människor och miljöer

Inriktningsmål:

3.3.3.1 *En kommun med bra kommunikationer och attraktiva miljöer i alla kommundelar*

Under året har flera åtgärder vidtagits för att förbättra både kommunikationer och centrummiljöer i både Gusum, Valdemarsvik och Ringarum samt även på Fyrudden. Detta innebär att vi successivt utvecklar förutsättningarna för att uppnå det åtagande som är fastställt.

Åtagande:

Ta fram detaljplanområden för bostadsändamål

Analys

Under 2019 har 4 detaljplaner för bostadsändamål vunnit laga kraft. Av dessa är 2 av 3 namngivna som mätvärden- Hummelvik och Kägglå är lagakraftvunna. Inte Ringarum/Sörby.

Därutöver har detaljplaner för Skogvik och Kätilö även antagits, som också innebär bostadsändamål.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Ta fram detaljplanområden för bostadsändamål. Kägglå, Sörby/Ringarum, Hummelvik	3 st	4 st
Antal antagna detaljplaner per år redovisas		

Åtagande:

Revidering och framtagande av övriga detaljplaner.

Analys

Under 2019 har 1 detaljplan som inte omfattar bostäder, vunnit laga kraft. 2 ansökningar om planbesked har inkommit till kommunen under 2019.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Antal framtagna planbesked. Minst 4 per år.	minst 4 st	3 st
Antal redovisas i analys.		

Åtagande:

Utveckla centrumområdena i kommunens tätorter för ökad attraktivitet.

Analys

Bruksområdet i Gusum har färdigställts genom ett staket mellan parkens aktivitetsdel och Bruksgatan, samt flytt av återvinningscontainrar till området vid f d Brandstationen.

I Valdemarsviks centrum har den stora parkeringsytan på Centralplan iordningställts inför sommarsäsongen och ett mindre gångfartsområde har skapats i dess anslutning. Parkeringsövervakning har införts och minskat felparkeringar och Resecentrum har flyttats till Kolplan.

I Ringarums centrum har en ny anslagstavla satts upp och projektering för byggande av G/C-väg från värdshuset/macken till centrum har inletts under 2019 för färdigställande under våren 2020.

Nya bryggor har tillkommit vid Grännås, för gästande båtar och Fyrudden, för på- och avstigning för persontrafik. Nya flytbryggor har genom EU-projektet Smart Marinas utökad Fyruddens hamn.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Redovisa antal åtgärder av utveckling av centrumområdena inom kommunens tätorter.	3 st	9 st
Antal åtgärder redovisas i analys.		

Målområde:

3.3.4 En naturlig arena för aktiv livsstil

Inriktningsmål:

3.3.4.1 En kommun med god och jämlik folkhälsa

En tillbakablick på 2019 visar att folkhälsoarbetet tagit fart. Ett bra samarbete har etablerats med många aktörer både inom kommunens organisation, regionen och externa, t ex SiSU, Hälsobruket och Polisen, vilket är en förutsättning för ett framgångsrikt folkhälsoarbete. Arbetet bygger till stora delar på den utvecklingsplan som är framtagen utifrån den Folkhälsostrategi som antogs under 2018.

Folkhälsoarbetet kräver ett långsiktigt arbete för att kunna visa på effekter i form av en förbättrad folkhälsa. Det finns inte några indikatorer som kan visa en sådan effekt för 2019. En uppföljning av vissa indikatorer kommer att ske under 2020.

Åtagande:

Utveckling av fritidsmöjligheter för kommuninvånare.

Analys

Informationsinsatser för att lyfta fram kommunens fem utegym har genomförts. Att få information av en personlig instruktör har också erbjudits under året.

En ny kultur- och hälsostig i Valdemarsviks tätort har etablerats.

Hälsoveckan med tema kost, kultur och fysisk aktivitet genomfördes. Under veckan hölls bland annat föreläsningar och olika prova-på- aktiviteter för allmänheten.

Utöver padelbanan i Gusum, har en padelbana etablerats på Grännäs, invid tennisbanan. Padel har varit mycket populärt och även ökat uthyrningen av tennisbanan.

Kommunen deltog också i eventet Ut och Njut i Gryt med ungdomar från fritidsgården Fabriken. Eventets andra dag var öppen för allmänheten och gav möjlighet till att pröva bland annat yoga, kajak och terrängcykling.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
 Utvecklingsåtgärder av fritidsmöjligheter för kommuninnevånare	3 st	7 st
Minst tre åtgärder per år		

Åtagande:

Öka antalet aktiviteter och åtgärder i syfte att stärka en god och jämlik folkhälsa

Analys

Instruktörer har utbildats för utbildningsmetoden "Första hjälpen psykisk hälsa" (MHFA – mental health first aid). En utbildningsplan för sektor Barn, utbildning och arbetsmarknad är framtagen och fortsatt utbildning av medarbetare sker under 2020.

En modell för tematiska föräldramöten har tagits fram. En föräldrakväll med tema psykisk hälsa och föräldraskapsstöd har arrangerats på Gusums skola. Under våren arrangerades en föräldrakväll i Gusum med tema fritid, trygghet, föräldraskapsstöd och det drogöföbyggande ANDT-arbetet.

Pedagoger och fritidsledare har utbildats för insatser gällande "Rörelse i skolan". En drogpolicy för Valdemarsviks skolor har tagits fram och informationsinsatser kring cannabis respektive nya tobakslagen har genomförts. Trygghetsvandringar har genomförts i flera av kommunens orter och

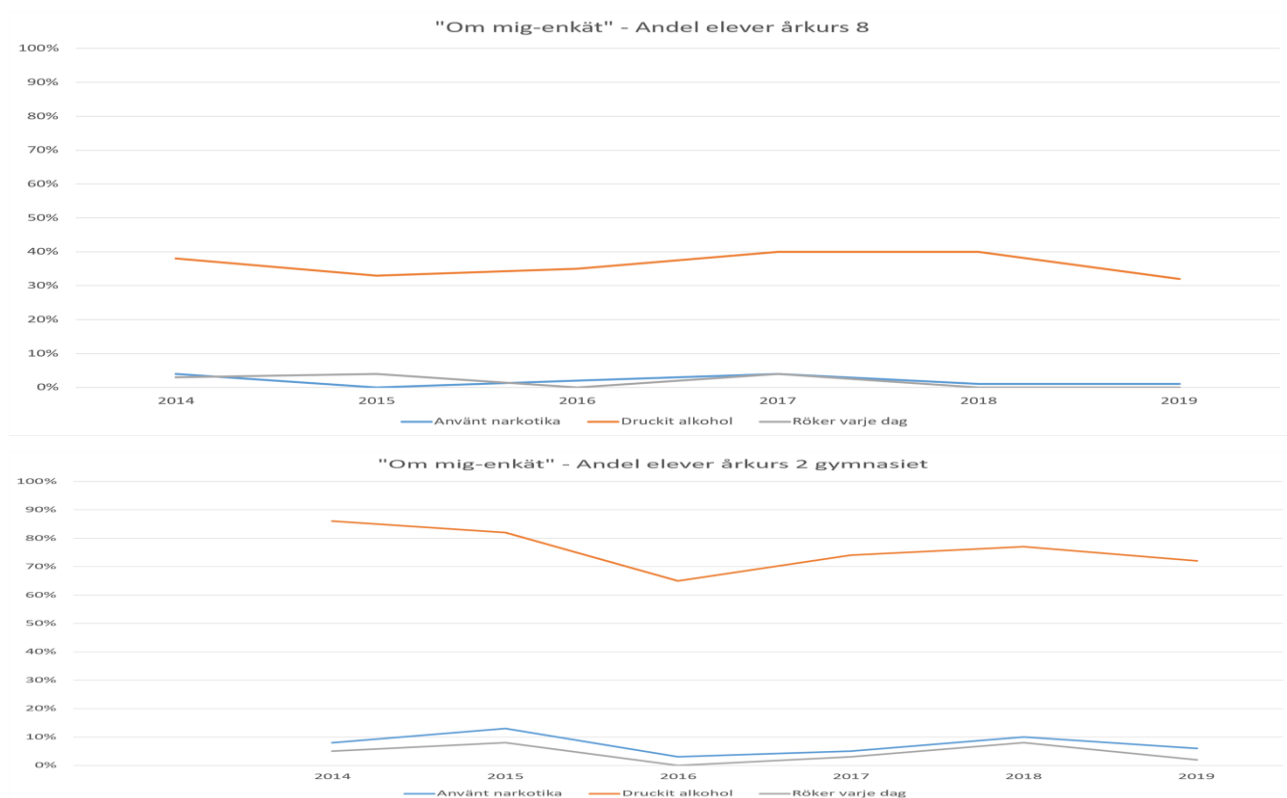
ett nytt medborgarlöfte har tagits fram i samarbete med polisen. Inom Råd och stöd har medarbetarna utbildats inom metoden "Vägledande samspel".

Mätvärde	
●	Åtgärder som syftar till att stärka en god och jämlik folkhälsa
	● Uppnått
Åtgärder redovisas i analys.	

Åtagande:

Minska användningen av tobak, alkohol och droger bland unga.

Analys

Källa: "Om mig" enkäten – som genomförts 6 gånger, åren 2014-2019

Andel elever som använt narkotika ligger över tid på 1-2 elever i årskurs 8 som provat, med lite variationer över tid. Jämför man Valdemarsviks kommuns resultat ligger vi lite lägre i åk 8 samt näst lägst i Östergötland i åk 2 på gymnasiet. Narkotikamätningar i avloppsvattnet visar på höga doser av cannabis i Valdemarsvik men bedömningen är, utifrån enkätsvaren, att det inte är ungdomar som missbrukar.

Andel som uppger att de druckit alkohol har varit relativt konstant. 2019 ligger nivån på 8 %, vi ligger lite högre än övriga kommuner. Det ska påpekas att vi 2009 hade 71% i åk 8 som upp gav att de druckit alkohol, enligt en egen enkät.

Andel som uppger att de röker varje dag har under åren varit konstant och i paritet med andra kommuner både i åk 8 och Gymnasiet åk 2. Under 2018/2019 redovisades inte några dagligrökare i åk 8.

Jämförelsen mellan 2018 och 2019 visar att minskningar har skett både när det gäller användning av alkohol, narkotika och tobak i båda åldersgrupperna. Vårt förebyggande arbete består av att

informera på föräldramöten, prioritera riskhelger. Fortsatt utbildning i ANDT(alkohol, narkotika, doping, tobak) för skolpersonal och skapa kontaktpersoner för det förebyggande arbetet. Anordna drogfriaaktiviteter på fritidssidan. Fortsätta vara aktiva inom tillsyn – av alkohol, tobak och läkemedel. Fortsätta samverka med polis gällande narkotika och doping.

Mätvärde	Målvärde	Utfall
● Årskurs 2 Gy: Minskad användning alkohol, narkotika, tobak, 2018-2019.	78,10, 8 %	71, 7, 1 %
Mätvärde		
● Årskurs 8: Minskad användning alkohol, narkotika, tobak, 2018-2019.	40,1,0 %	31,1,0 %

3.4 Ekonomisk översikt och analys

Avsnittet ger en översiktlig och sammanfattande beskrivning av kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Den innehåller också avstämningen mot det lagstadgade balanskravet.

3.4.0 Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning sattes till följande i 2019 års budget:

- Årets resultat (före balanskravsutredning) ska uppgå till 1,5% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.
- Soliditeten ska vara oförändrad.
- Nya investeringar ska över en rullande tioårsperiod vara självfinansierade till lägst 75%
- Samtliga organisatoriska enheter ska hålla tilldelade budgetramar.
- Uppföljningarna under året ska alltid innehålla förslag till åtgärder när underskott befaras. Skattesatsen ska vara oförändrad med undantag för skatteväxling.

Av de sex målen är bara ett uppfyllt. Det är målet gällande skattesatsen, som är oförändrad. Årets resultat är negativt och soliditeten har minskat. Detta diskuteras närmare nedan. Även målen kring budgetföljsamhet och uppföljningarna har inte uppnåtts. När det gäller mål nummer tre uppgår självfinansieringen av investeringarna under den senaste tioårsperioden till 72%. Att målet inte kunnat uppnås beror till mycket stora delar på det svaga resultatet 2019.

3.4.1 Den ekonomiska utvecklingen

Den ekonomiska tillväxten i Sverige var svag 2019 och förväntas bli det även 2020. BNP tillväxten i Sverige beräknas stanna på 1,2% för 2019.

Inflationstakten enligt KPIF var 1,7 procent i december vilket var nära nog detsamma som OECD genomsnittet. I december höjde riksbanken reporäntan till 0,00 %. Höjningen innebär en press uppåt på de korta marknadsräntorna. Tidigare låg räntan på -0,25%. Avseende de långa räntorna var rörelserna små och försvagningen av den svenska kronan fortsatte under året,

Läget på den svenska arbetsmarknaden var i stort oförändrad under året och arbetslösheten låg kvar på 6,0 %. Däremot ökade den relativa arbetslösheten, där ungdomar som studerar men söker jobb ingår. Denna uppgår nu till 7,4 %. Arbetsmarknaden förväntas gå mot lågkonjunktur 2020 skriver SKR (Sveriges Kommuner och Regioner).

Efter några år av stigande sysselsättning och stark skatteunderlagstillväxt bromsade tillväxten in markant under 2018. Även under 2019 och fram till 2021 förväntas skatteunderlagstillväxten vara svag.

Antalet gamla och unga i den svenska befolkningen ökar snabbare framöver än antalet invånare i yrkesför ålder.

SKR skriver att "Goda ekonomiska tider vänds nu till allt tuffare och mer osäkra år. Skatteunderlagets ökningstakt dämpas och trycket på verksamheten är hög som en följd av demografin".

3.4.2 Årets resultat

Resultaträkningen visar som helhet ett resultat på -18,7 mnkr för 2019 (-10,2 för 2018)

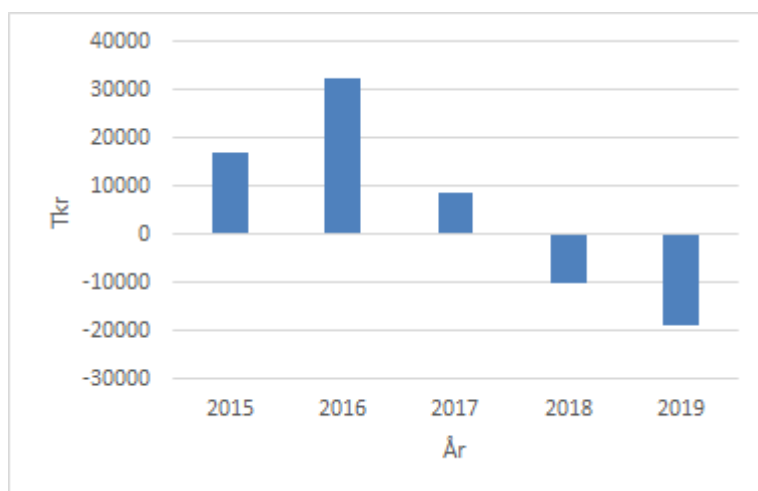

Diagram: Årets resultat

För koncernen där bolagen CVAB och VETAB inkluderas blev resultatet -19,4 mnkr för 2019 (-11,2 för 2018).

Märkbart i resultaträkningen vid en jämförelse mellan 2018 och 2019 är att verksamhetens kostnader endast ökat med 3,1 mnkr medan verksamhetens intäkter minskat med -21,7 mnkr. Den absoluta merparten av intäktsminskningen återfinns på konto 351 "driftbidrag". Minskade bidrag från Migrationsverket står för 14,3 mnkr, skolverket 1,0, socialstyrelsen 1,0, arbetsförmedlingen 2,6 och övriga statliga myndigheter 1,0 mnkr.

3.4.3 Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

Balanskravsutredning

Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna, såväl i budget som i årsredovisning. Uppkommer ändå ett negativt resultat ska detta återställas inom tre år.

Kommunen har inga underskott att täcka från tidigare år. Årets balanskravsresultat uppgår till - 19,1 mnkr

Balanskravsutredning (mnkr)

Tabell

Balanskravsutredning, Mnkr	
Årets resultat enligt resultaträkning	- 18,7

Balanskravsutredning, Mnkr	
Justering för reavinster	-0,4
Avsättning till resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	-19,1
Varav jämförelsestörande*)	-10,8
Att regleras	-8,3

*) Se vidare under rubriken "Pensionsförvaltning"

Reglering av det negativa balanskravsresultatet

Om balanskravsresultatet enligt för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det i förvaltningsberättelsen för det året anges när och på vilket sätt det negativa balanskravsresultatet ska regleras enligt 11 kap. 12 § kommunallagen (2017:725).

Om fullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska en upplysning lämnas om skälen för detta.

Det finns inget negativt resultat från tidigare år som kvarstår att regleras.

Det negativa balanskravsresultatet uppgår till -19,1 mnkr. Av detta är -10,8 mnkr en jämförelsestörande post som är kopplad till försäkringen av pensioner upparbetade under tidigare år. Detta belopp bör inte regleras då det dels är en omvärdering av en skuld och dels ett överuttag från försäkringsbolagen som kommunen får tillbaka. Kvar att regleras är då -8,3 mnkr.

Reglering sker genom budgeterade resultat i 2020 års "Mål och budget". Resultaten för åren är i mnkr: 2020, 8,2, 2021, 6,7 2022, 8,4 d.v.s. totalt 22,8 mnkr. Se vidare punkt 3.4.7.

Resultatutjämningsreserv

Enligt lagstiftning finns möjlighet att avsätta medel till en resultatutjämningsreserv som får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. För Valdemarsviks del rör det sig om resultat överstigande två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Maxtaket för reserven är 5% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Till resultatutjämningsreserv har under 2013 beslut tagits att från tidigare år avsätta 5,2 miljoner kronor av det egna kapitalet. Årsredovisningen för 2014 gav inte möjlighet till ytterligare avsättning. För 2015 avsattes 8,6 mnkr. Resultatutjämningsreserven uppgick således till totalt 13,8 mnkr i bokslut 2015.

För år 2016 uppgick resultatet till 32,3 mnkr vilket skulle kunna ge en avsättning till reserven med 23,3 mnkr. Men maxtaket medgav bara en avsättning med 8,7 mnkr och därmed var reserven fylld till 22,5 mnkr.

För 2017 medger resultatet en avsättning på 1 000 tkr men maxtaket begränsar avsättningen till 700 tkr och med detta är reserven fylld till 23,2 mnkr.

För 2018 är maxtaket 24,1 mnkr men resultatet medger inte någon avsättning. Därför är resultatutjämningsreserven oförändrad 23,2 mnkr

För 2019 är maxtaket 25,0 mnkr men resultatet medger inte någon avsättning. Därför är resultatutjämningsreserven oförändrad 23,2 mnkr.

3.4.4 Nettokostnader och skatteintäkter

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter

och statsbidrag.

Utvecklingen av nettokostnader och skatteintäkter inklusive statsbidrag 2015 - 2019 och exklusive jämförelsestörande poster.

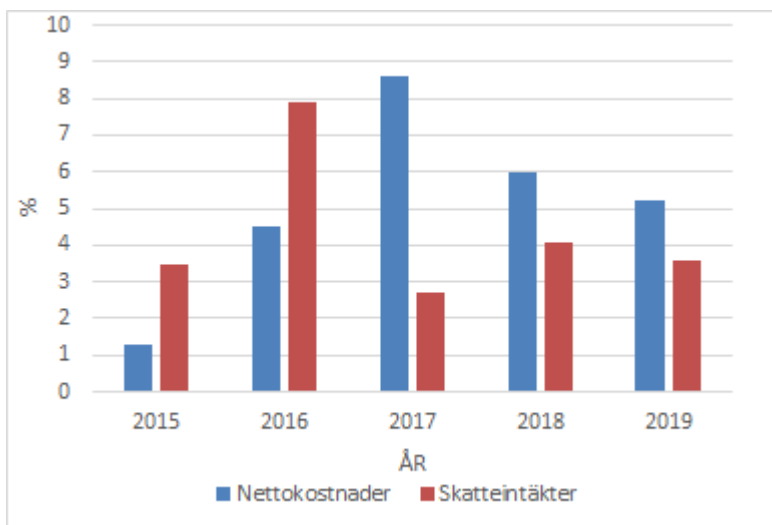

Diagram: utvecklingen av nettokostnader och skatteintäkter inklusive generella statsbidrag exklusive jämförelsestörande poster.

Diagrammet ovan visar utvecklingen år från år. För år 2016 är staplarna höga och framförallt skatteintäktsstapeln. Detta beror på det extra statsbidrag kommunen erhöll pga högt flyktingmottagande. För år 2017 ser läget annorlunda ut där nettokostnaderna ökat betydligt mer än skatteintäkterna och de generella statsbidragen. Detta var planerat då det stora resultatet 2016 medgav att 2017 års budget hade ett lågt resultat. År 2018 visar att nettokostnadsutvecklingen varit för stor i förhållande till skatteintäktsutvecklingen och detsamma gäller 2019.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna

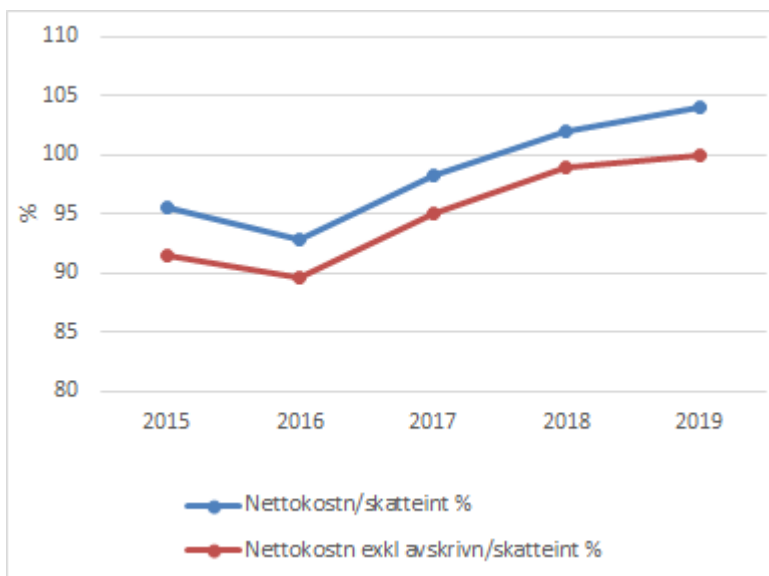

Diagram: Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag

Ovanstående diagram visar nettokostnadernas andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag. Diagrammet beskriver hur stor del av skatteintäkterna som åtgår till den löpande verksamheten. Resterande upp till 100% kan kommunen använda till finansiering eller till finansiellt sparande. Diagrammet visar nettokostnadsandelen inklusive avskrivningar och i andra linjen exklusive avskrivningar.

År 2018 användes 102 % av skatteintäkterna för att täcka verksamhetskostnaderna. Exklusive avskrivningar användes 99 %, För år 2019 användes 104 % av skatteintäkterna för att täcka verksamhetskostnaderna. Exklusive avskrivningarna användes 100 %.

3.4.5 Ekonomisk ställning

Kommunens eget kapital uppgår den sista december 2019 till 166 305 tkr (184 985 tkr), vilket innebär en soliditet om 29,5% (33,2%).

Soliditeten är ett mått på kommunens ekonomiska styrka på lång sikt. Den visar hur stor del av de totala tillgångarna kommunen äger, dvs det egna kapitalet i förhållande till tillgångarna. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen samt tillgångarnas och skuldernas förändring.

Soliditeten minskade 2019 med 3,7 %-enheter. Detta beror främst på det negativa resultatet men även på att balansomslutningen ökat.

Även 2018 minskade soliditeten dock med 2,5 %-enheter. Förklaringen till detta är det svaga resultatet.

Att soliditeten ökat under 2017 beror framför allt på det goda resultatet.

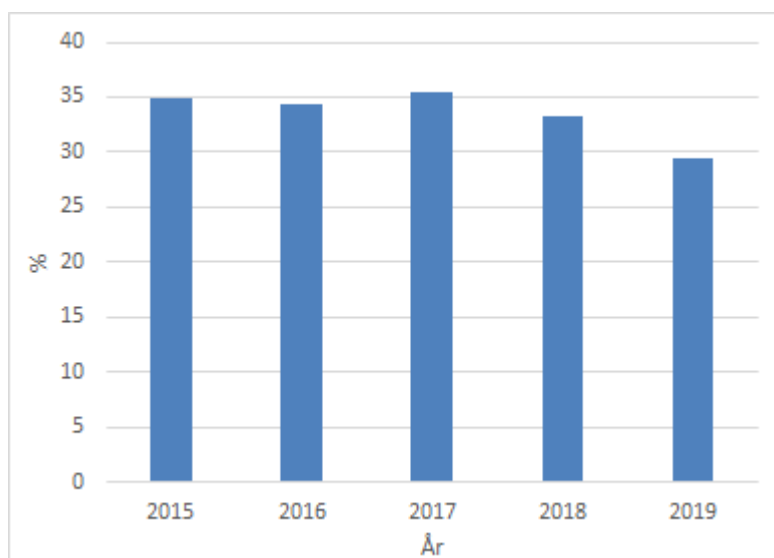

Diagram: Soliditet 2015-2019

Med kommunens samtliga pensionsförpliktelser inräknade, alltså även de som enligt lag redovisas som ansvarsförbindelse inom linje, är kommunens soliditet 0,0 % (1,8 %). Tidigare år har den varit negativ.

3.4.6 Finansiering

Under året har lån tre lån om totalt 30,0 mnkr omsatts. Nyupplåningen har uppgått till 65 mnkr och avser till största delen inlösen av kommunens skuld avseende förmånsbestämd ålderspension men även finansiering av investeringar. Detta innebär att låneskulden har ökat under året från 127,8 mnkr till 192,8 mnkr. Samtliga lån finns hos Kommuninvest. Den genomsnittliga kapitalbindningen är 2,85 år (1,92), räntebindningen 2,6 år (1,33) och räntan 0,69 % (0,71). Det finns sammanlagt tio lån varav åtta har fast och två rörlig ränta. Under 2020 kommer två lån på sammanlagt 36,3 mnkr att omsättas.

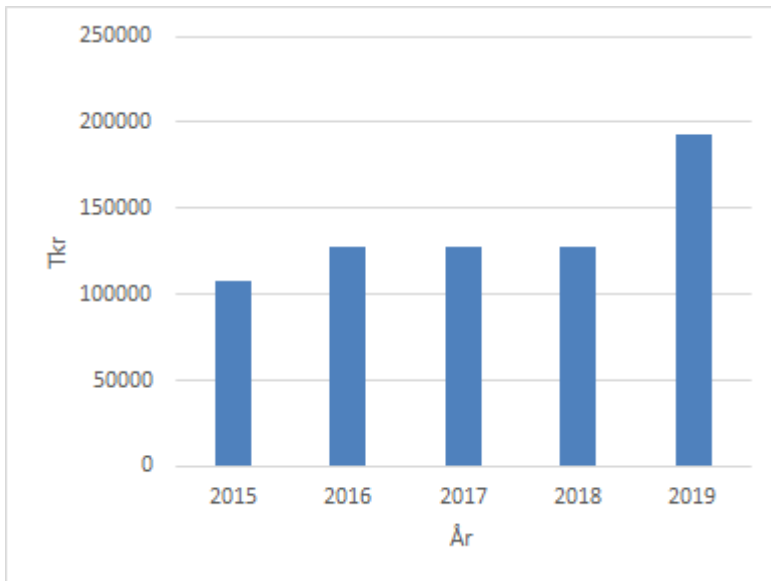

Diagram: låneskuld tkr

Långfristig upplåning hos kommuninvest:

Lån	Belopp mnkr	Ränta %
108766	20,0	0,37
112715	50,0	0,43
76215	20,0	1,33
103057	14,5	0,48
114929	10,0	0,01
77295	15,0	1,33
11860	15,0	0,52
80970	20,0	0,78
82214	16,3	rörlig1)
88296	12,0	rörlig1)

1) Rörlig ränta stibor 3 månader +0,54 %

Kommunen hanterar de kommunala bolagens låneskulder genom att ta upp lån i eget namn och vidareutlåna till bolagen. I låneskulden ingår förmedlade till Centrumhuset AB och VETAB motsvarande långfristiga fordringar på bolagen med 37,3 mnkr (37,5).

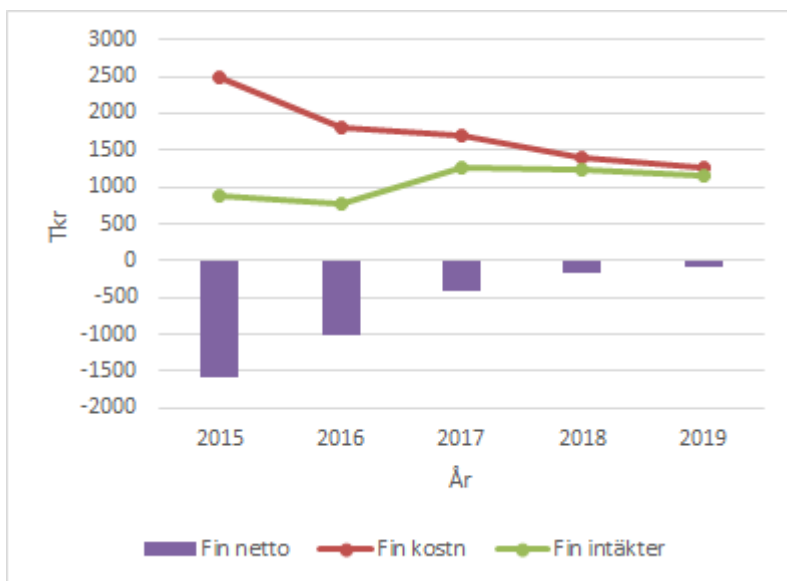

Diagram: Finansiella intäkter och kostnader

De finansiella kostnaderna består av räntor på låneskulden 0,9 mnkr, ränta på pensionsavsättning 0,5 mnkr och övriga bankkostnader mm 0,4 mnkr,

De finansiella intäkterna består av räntor på lån till koncernföretagen 0,7 mnkr, räntor från kommuninvest 0,5 mnkr och övriga finansiella intäkter såsom utdelningar och ränta på bankkonton 0,1 mnk.

3.4.7 Pensionsförvaltning

Kommunen har ingen pensionsmedelsförvaltning, kommunfullmäktige har beslutat att kommunen ska hantera och tillskapa medel för pensionsreserver i egen balansräkning, när det är ekonomiskt möjligt. Under 2011 avsattes 4 mnkr som en del i eget kapital, varav 2,7 mnkr har disponerats. I början av 2019 beslutade kommunfullmäktige om en ny pensionspolicy och i samband med detta beslutade även kommunfullmäktige att kommunen ska försäkra upparbetat och nyintjänad förmånsbestämd ålderspension. Detta genomfördes under året.

Avsättningen har i med försäkringslösningen minskat med 37 mnkr under året. Kvarvarande avsättning avser ett antal individer och pensionsförmåner som inte omfattas av försäkringen, merparten kopplat till PA-KL och äldre avtal.

Exklusive löneskatt, mnkr:

Avsättning 2019 38,0; Ej inlöst avsättning 8,4; Erlagd försäkring -37,7

Diff: 8,7 (buffertmarginal 5,9 mnkr, förändrad beräkning 2,8 mnkr) inkl löneskatt 10,8 mnkr.

Differensen beror på buffertmarginal 5,9 mnkr och skuldomvärdering i samband med försäkring 2,8 mnkr. Denna är inte direkt hänförlig till 2019 utan för den tid avsättningen byggts upp.

Pensionsförpliktelser, mnkr	2017	2018	2019
Avsättning för pensioner	34,3	47,7	10,6
Ansvarsförbindelser	188,7	174,8	168,4
Total pensionsförpliktelse i balansräkning	223,0	222,5	179,0
Pensionsförpliktelse i försäkring	0	0	21,9
Summa Pensionsförpliktelser	223,0	222,5	200,9

Förvaltade pensionsmedel marknadsvärde, försäkringskapital	0	0	27,9
Pensionsreserv (del av eget kapital)	1,2	1,2	1,2

3.4.8 Budgetavvikelser

Sektorernas avvikelse är totalt -28,2 mnkr (-14,4). Det budgeterade resultatet uppgick till +13,2 mnkr.

Finansierings resultat uppgår till -3,3 mnkr varav -10,8 mnkr avser omvärdering och buffertmarginal på äldre pensionsavsättningar som försäkrats under året.

Mnkr	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse
Barn, Utbildning och Arbetsmarknad	166,6	175,9	-9,3
Stöd och Omsorg	217,9	228,5	-10,6
Samhällsbyggnad och Kultur	45,1	52,5	-7,4
Service och Administration	23,5	25,6	-2,1
Kommunchef med stab	8,8	7,6	+1,2
Räddningstjänsten	7,2	7,2	0
Politisk organisation	3,0	3,2	-0,2
Överförmyndare	1,7	1,5	+0,2
Revisorerna	0,7	0,7	0

3.4.9 Investeringar

Årets nettoinvesteringar exklusive miljöprojekten var budgeterade till 36,9 mnkr. Utfallet blev 25,4 mnkr. Det största enskilda överskottet går att finna i "verksamhetslokaler BUA" därefter följer överskott på IT-investeringar och Infrastrukturåtgärder.

3.4.10 Fem år i sammandrag

Reslutat (mnkr)	2015	2016	2017	2018	2019
Årets resultat	16,8	32,3	8,7	-10,2	-18,7
Balanskravsresultat	16,8	32,3	8,6	-11,9	-19,1
Budgetavvikelse totalt	-5,0	+26,3	+6,3	-18,3	-31,9
Budgetavvikelse förvaltning/ sektorerna	-1,6	-1,0	-0,4	-14,4	-28,2
Finansnetto	-1,6	-1,0	-0,4	-0,1	-0,3
Nettoinvesteringar	22,0	21,9	37,1	26,5	25,4
Låneskuld	107,8	127,8	127,8	127,8	192,8

Nyckeltal (procent)	2015	2016	2017	2018	2019
Verksamhetens nettokostnader/ skatteintäkter och statsbidrag	96	93	98	102	104
Balanslikviditet	74	99	90	88	95
Soliditet	35	35	35	33	29

Invånarantal	2015	2016	2017	2018	2019
Befolkning 31/12	7 747	7 809	7 920	7 956	7 873
Flyttningsnetto	+109	+95	+133	+70	-41
Födelsenetto	-35	-33	-22	-34	-43

3.4.11 Koncernen Valdemarsviks kommun

I koncernredovisningen ingår de båda kommunala fastighetsbolagen Centrumhuset I Valdemarsvik Aktiebolag (CVAB) och Valdemarsviks Etablerings Aktiebolag. För bolagens redovisning hänvisas till deras respektive årsredovisning. Koncernens resultat blev –19 449 tkr. Koncernens resultat är 798 tkr sämre än kommunens. Detta beror på låg uthyrningsgrad i fastigheten Sjöhuset. Sjöhuset förväntas säljas under år 2020. Det finns inga anställda i bolagen. Samtliga tjänster köps av kommunen. VETAB äger och driver kommunhuset Strömsvik med kommunen som hyresgäst. CVAB äger och driver Funkishuset och Sjöhuset där det både finns kommunala och externa hyresgäster.

3.5 Personalredovisning

3.5.0 Kommunens personal

Sektor/Avdelning	Kvinnor, 2018/2019	Män, 2018/2019	Totalt, 2018/2019
Avdelning Service och Administration	52/50	7/7	59/57
Sektor Barn, Utbildning och Arbetsmarknad	167/159	32/31	199/190
Sektor Samhällsbyggnad och Kultur	12/11	26/31	38/42
Sektor Stöd och Omsorg	285/286	31/30	316/316
Stab Sektorchefer Chefer SA	8/8	6/4	14/12
Kommunchef	1	0	1
	525/515	102/103	627/618

3.5.1 Personalkostnader

Personalkostnaderna var 365 miljoner kr år 2018 och under 2019 uppgick de till 371 mnkr, en ökning med 1,6 %. I denna ligger utfallet av den årliga lönerrevisionen som under 2019 uppgick till cirka 2,6%.

Mellan åren 2017 och 2018 ökade personalkostnaderna från 354 till 365 mnkr, d v s en ökning med 3,1 %, inkluderande 2018 års lönerrevision som uppgick till 2,8 %.

3.5.2 Arbetsmiljö och hälsa

Under 2019 ökade sjukfrånvaron från 5,80 % av all arbetad tid 2018 till 5,89% 2019. Det är främst frånvaron i gruppen kvinnor 30-49 år som ökat samt den längre frånvaron över 59 dagar har ökat från 25,26 till 31,74.

I jämförelse med alla kommuner i Sverige så ligger frånvarostatistiken relativt lågt i Valdemarsviks kommun. För att hindra tendensen till den ökade sjukfrånvaron så har personalenheten arbetat fram stödmaterial för att fånga tidiga signaler på ohälsa. Det pågående partsgemensamma utvecklingsarbetet mot ökad delaktighet och engagemang via samverkansavtalet, skyddskommitté

och det sociala och organisatoriska arbetsmiljöarbetet fortgår.

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro

Procent	2 018	2 019
Total sjukfrånvaro	5,80	5,89
Varav långtidssjukfrånvaro (>59) dagar)	25,26	31,74
Total sjukfrånvaro kön		
Kvinnor	6,18	6,51
Män	4,41	3,75
Total sjukfrånvaro åldersindelad		
29 år eller yngre	5,03	3,03
30 - 49 år	5,31	6,85
50 år eller äldre	6,38	5,32

3.5.3 Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en stor utmaning i hela Sverige och Valdemarsviks kommun konkurrerar om arbetskraft med främst närliggande kommuner. En kompetensförsörjnings-strategi är framtagen för åren 2019-2021. För att möta kompetensbehovet har en valideringsutbildning genomförts för att vårdbiträden skulle bli undersköterskor. Ett 20-tal medarbetare deltog i insatsen som finansierades genom Omställningsfonden.

För att möta behovet av kompetens arbetar vi med arbetsmiljöfrågor i syfte att ha ett hållbart arbetsliv. Vi ser att vi behöver skapa förutsättningar för att förlänga yrkeslivet och inspirera deltidsanställda medarbetare till att arbeta heltid. Arbetet med Heltid som norm har intensifierats och fler har ökat sin sysselsättningsgrad från 92,4% 2018 till 93% 2019.

Ett utvecklingsarbete kring ett hållbart ledarskap och medarbetarskap pågår i kommunen. Ledarna är oerhört viktiga för att kommunen ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Genom ett nära ledarskap kan man fånga tidiga signaler och skapa engagemang som utvecklar och kvalitetssäkrar verksamheterna. Våra chefer är också centrala för att vi ska uppnå de målsättningar som finns i kommunen och det utvecklingsarbete vi vill driva.

Vi har arbetat med att säkerställa ett framgångsrikt rekryteringsarbete och detta arbete måste fortsätta. Vi ser att vi har stora svårigheter med att rekrytera till specialistfunktioner som kräver särskild kompetens.

3.5.4 Pensionsplan

Implementering av den nya pensionsplanen genomfördes 2019 vilket bland annat innebar att den förmånsbestämda pensionen försäkras bort. Möjlighet till löneväxling ges och en alternativ pensionslösning där medarbetaren kan ha en pensionslösning anpassad efter egna önskemål.

3.6 Förväntad utveckling och framtid

3.6.0 Närmaste året

Generellt gäller att år 2020 kommer att präglas av besparingsarbete och åtgärder för att anpassa verksamheten inom budgetram måste prioriteras. Alla verksamheter omfattas av stora krav på anpassningar. Även en del investeringssatsningar måste hänskjutas till kommande år. Den åtgärdsplan som fastställs i början av 2020 kommer att vara i fokus för besparingsarbetet under året. Inom ramen för detta arbete kommer frågor om samordning inom organisationen samt samarbete mellan kommuner att aktualiseras.

Utifrån de signaler vi ser i omvärlden och i våra egna långtidsberäkningar bedömer vi att ekonomin kommer att bli tuff att klara även kommande år. Ekonomistyrningen kommer att förstärkas och nya rutiner skapas för att uppföljningarna löpande ska ge en rättvisande bild av det ekonomiska läget och rättvisande prognoser.

Strukturen gällande målstyrningen har ändrats inför 2020 och en ny styrmodell ska fastställas under året. Närmaste året kommer att innebära att vi prövar en ny struktur som kan komma att vara föremål för vissa revideringar inför 2021.

3.6.1 Långsiktiga faktorer

Långsiktigt måste kommunen anpassa verksamhet genom att ta ställning till mera strategiska och långsiktiga beslut. Det gäller att bromsa den kostnadsutveckling vi sett de senaste åren och att vidta åtgärder för att hantera kommande intäktsminskningar som vi riskerar med den utveckling vi ser. Intäkterna minskade med cirka 21 mnkr under 2019. Befolkningen minskade med 83 personer, vilket innebär en intäktsminskning med cirka 5,0 mnkr på årsbasis. Det finns risk för att skattekraften i kommunen minskar och det finns inget som pekar på att statsfinanserna skulle ge betydande öknings av kommunens skatteintäkter.

Vissa investeringar måste ske i vattenverk, äldreomsorgslokaler och förskolor/skolor, vilket kommer att öka driftskostnaderna, som måste hämtas in med reducerade kostnader i övrigt. Samtidigt ser vi potentialen i Valdemarsviks utveckling och bedömer att vi måste ta tillvara den utvecklingskraft som kommunen har, för att locka boende och arbetskraft till oss. Det är en ekvation som är svår att få ihop och som också kräver ett tydligt ledarskap för framgång.

Frågor som måste prioriteras är digitalisering för effektivisering och därmed också bredbandsutbyggnad. Kommunen har inte förutsättningar för att finansiera en utbyggnad av de områden som återstår, d v s landsbygden. Regionen och staten måste vara medfinansiärer i denna fråga, värdet av att få till stånd en 100 % utbyggnad ligger i både statlig, regional och kommunal verksamhet.

Arbetsmarknadsfrågorna är också en framtidsfråga för kommunen. Det är oklart vad som kommer att hända när Arbetsförmedlingens uppdrag förändrats och när den kommunala ekonomin krymper. Arbetslösheten har ökat i slutet av 2019 i Valdemarsvik, trots att utbildningar har lett till anställningar på företag och i kommunen.

Nationella satsningar på "Nära vård" och "E-hälsa" innebär långsiktigt stora samhällsförändringar inom både sjukvårds- och omsorgsverksamheter. Att bygga upp ett Vårdcentrum i Valdemarsvik och att utveckla arbetssätt med stöd av ny teknik och digitaliserade tjänster kommer att ge stora långsiktiga effekter för kommunens framtida verksamhet och för våra kommuninvånare.

Den demografiska kurvan fortsätter att stiga uppåt fram till år 2023 vilket innebär att vi måste räkna med ytterligare ökade behov av hemtjänst, hemsjukvård och platser för personer med demenssjukdom. Detta innebär en utmaning när det gäller ekonomiska och personella resurser.

En tillkommande faktor är den pandemi gällande ett nytt coronavirus som drabbade världen i slutet av 2019. Detta kommer att i hög grad påverka oss både lokalt, nationellt och globalt under 2020.

Situationen skapar en betydligt större osäkerhet gällande de ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningarna för de kommande åren jämfört med 2019.

4 Samlad bedömning av verksamheten - God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning i ett verksamhets- och ekonomiskt perspektiv

Kommunstyrelsen beslutade i april 2019 att ett omfattande besparingsarbete gällande alla verksamheter måste starta. Kommunfullmäktige beslutade i maj 2019 att Kommunstyrelsen skulle vidtaga åtgärder motsvarande 30 mkr under planperioden 2020-2022. Utgångspunkt för arbetet är att kommunens skattesats ska vara oförändrad.

Mål och åtaganden

I redovisningen av året 2019 visar uppföljningen av mål och åtaganden att verksamheterna redovisas god eller mycket god uppfyllelse för vissa åtaganden. Den är mindre bra när det gäller åtagandet gällande betygsresultaten i skolan, när det gäller vissa kvalitetsfaktorer inom äldreomsorgen samt när det gäller vissa planuppdrag. När det gäller den upplevde servicen inom omsorgen konstateras att kommunens resultat dock ligger i flera fall över det genomsnittliga resultatet för riket.

Åtagande gällande klimat- och miljöarbete, folkhälsoarbetet, den fysiska samhällsplaneringen, det näringslivsriktade arbetet samt kultursatsningar och kommunens stöd till föreningslivet bedöms vara uppnådda. Vi når också goda resultat när det gäller det arbetsmarknadsriktade arbetet i den del kommunen har ansvar för åtgärderna.

Besparingsarbetet som har pågått under del av året och har i viss mån påverkat verksamheternas möjligheter att nå de åtaganden som är fastställda.

Besparingsarbete

Kommunstyrelsen beslutade om ett generellt sparbeting på 3 % och att en genomlysning av alla verksamheter ska genomföras. Syftet med genomlysningen har varit att identifiera åtgärder som effektiviserar arbetsprocesser och ger kostnadsreduceringar. Uppdraget innebar att ta fram förslag för omgående verkställande i förvaltningen eller efter utredning genom beslut i förvaltningen. Förslagen kan också innebära att en del beslut fattas av Kommunstyrelsen eller Kommunfullmäktige.

Till dessa åtgärder kommer också att särskilda utredningar genomförts gällande lokalvård- och kostverksamheterna för att effektivisera. Att behov av renovering av Gusums simhall samt förutsättningar för samarbete med Söderköpings kommun gällande IT-verksamheten också utretts.

Besparingsarbetet har för 2019 genererat kostnadsminskningar som beräknas uppgå till ca 15 mkr. En del av effekterna har uteblivit på grund av volymökningar och svårberäknade intäktsminskningar. Sammantaget har inte några särskilda kostnadsökningar konstaterats vid jämförelse med föregående år. Det är stora intäktsminskningar, ca 21 mnkr, som är orsak till att verksamhetens resultat är -28 mnkr. Sammanlagt beräknas ett resultat för kommunen på cirka -19 mnkr, en jämförelsestörande post på 10 mkr finns, vilket skulle ge ett resultat på - 9 mkr.

Bedömning

Bedömningen är att vi i stor utsträckning uppnår åtaganden för 2019 och att arbetet därigenom är tydligt fokuserat på de långsiktiga inriktningsmålen. Den ekonomiska prognosen visar dock att vi inte uppnår de krav som ställs på god ekonomisk hushållning, då verksamheterna redovisar överskridande av budgetramarna. Mycket kraft har dock lagts på besparingsarbetet och åtgärder är vidtagna under 2019, som kommer att ge effekter under 2020.

5 Räkenskaper

5.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING		Kommunen		Sammanställd	
		2019	2018	2019	2018
(belopp i mnkr)					
Verksamhetens intäkter	not 1	137,0	158,7	138,2	160,0
Verksamhetens kostnader	not 2	-639,7	-636,6	-639,1	-636,4
Avskrivningar	not 2	-16,2	-15,5	-17,9	-17,2
Verksamhetens nettokostnader		-518,9	-493,4	-518,8	-493,5
Skatteintäkter	not 3	340,5	333,9	340,5	333,9
Generella statsbidrag och utjämning	not 4	160,0	149,4	160,0	149,4
Verksamhetens resultat		-18,9	-10,1	-18,3	-10,2
Finansiella intäkter	not 5	1,2	1,3	0,5	0,6
Finansiella kostnader	not 6	-1,5	-1,4	-1,5	-1,4
Resultat efter finansiella poster		-18,7	-10,2	-19,3	-11,0
Extraordinära poster (netto)		0	0	0	0
Skatt på årets resultat		0	0	-0,1	0,2
ÅRETS RESULTAT	not 7	-18,7	-10,2	-19,4	-11,2

Av årets resultat -18,7 mnkr är 10,8 mnkr jämförelsestörande, se under "pensionsförvaltning"

5.2 Kassaflödesrapport

KASSAFLÖDESRAPPORT		Kommunen		Sammanställd	
		2019	2018	2019	2018
(belopp i mnkr)					
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-18,7	-10,2	-19,4	-11,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster			0		0
- Av- / Nedskrivningar		16,2	15,5	17,9	17,2
- Avsättningar pensioner		-37,1	13,4	-37,1	13,4
- Avsättning deponi		0	0	0	0
- Övriga ej likviditetspåverkande poster		0,1	0,5	0,1	0,6
Justering för rörelsekapitalförändring	not 8	-8,2	-2,0	-5,2	-4,8
Kassaflöde från löpande verksamhet		-47,7	17,2	-43,7	15,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	not 9	-26	-26,6	-30,4	-27,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,6	2,6	0,6	2,6
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-25,4	-23,9	-29,8	-24,9
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					

KASSAFLÖDESRAPPORT		Kommunen		Sammanställd	
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar		0,3	0,3	0	0
Nyupptagna lån		65	14,5	65	14,5
Amortering av skuld			-14,5		-14,5
Ökning övriga långfristiga skulder					
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		65,3	0,3	65	0
Årets kassaflöde		-7,8	-6,5	-8,5	-9,7
Likvida medel vid årets början		43,2	49,7	45,0	54,7
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT		35,4	43,2	36,5	45,0

5.3 Balansräkning

BALANSRÄKNING		Kommunen		Sammanställd	
(belopp i mnkr)	31-dec	2019	2018	2019	2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	not 10				
Mark, byggnader, tekniska anläggning		323,2	314,3	363,2	351,5
Maskiner och inventarier		24,1	23,8	26,1	26,0
Finansiella anläggningar	not 11,12	47,4	47,7	9,7	9,7
Summa anläggningstillgångar		394,7	385,7	399,0	387,1
Omsättningstillgångar					
Förråd		0,3	0,3	0,3	0,3
Exploateringsfastigheter	not 13	0,4	0,5	0,4	0,5
Kortfristiga fordringar	not 14	132,8	126,4	127,9	124,5
Kassa och bank		35,4	43,2	36,5	45,0
Summa omsättningstillgångar		168,9	170,4	165,1	170,3
SUMMA TILLGÅNGAR		563,5	556,1	564,1	557,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR					
OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	not 15	166,3	185,0	166,6	185,9
därav årets resultat		-18,7	-10,1	-19,4	-11,2

BALANSRÄKNING					
Summa eget kapital		166,3	185,0	166,6	185,9
Avsättningar	not 16				
Avsättningar pensioner		10,6	47,7	10,6	47,7
Avsättning återställande av deponi					
Summa avsättningar		10,6	47,7	10,6	47,7
Skulder					
Långfristiga skulder	not 17	195,5	130,4	195,5	130,4
Kortfristiga skulder	not 18	191,1	193,0	191,3	193,5
Summa skulder		386,6	323,4	386,8	323,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR					
OCH SKULDER		563,5	556,1	564,1	557,5
Ansvars- och borgensförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte upptagits					
bland avsättningar och skulder	not 19	168,4	174,8	168,4	174,8
Borgensåtaganden	not 20	0,2	0,3	0,2	0,3

5.4 Noter och redovisningsprinciper

NOTER (Tkr)	Kommunen		Sammanställd	
	2019	2018	2019	2018
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Intäkter enligt driftsredovisningen	137,0	158,7	138,2	160,0
Eliminiering interna mellanhavanden				
Återbetalning AFA-Försäkring (Jämförelsestörande poster)				
Summa verksamhetens intäkter	137,0	158,7	138,2	160,0
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Kostnader enligt driftsredovisningen	-639,7	-636,6	-639,1	-636,4
(därav räkenskapsrevision)	(-0,2)	(-0,2)	-	-
Avskrivningar	-16,2	-15,5	-17,9	-17,2
Nedskrivningar				
Interna kostnader				
Övriga kostnader				
Summa verksamhetens kostnader	-655,9	-652,1	-657,0	-653,6

NOTER (Tkr)	Kommunen		Sammanställd	
Not 3 Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	343,7	335,6	343,7	335,6
Slutavräkning 2016		-1,1		-1,1
Slutavräkning 2017	0,2	-0,5	0,2	-0,5
Slutavräkning 2018	-3,4		-3,4	
Summa skatteintäkter	340,5	333,9	340,5	333,9
Not 4 Skatteutjämning				
Inkomstutjämning	110,0	102,4	110,0	102,4
Kostnadsutjämning	-2,6	-4,5	-2,6	-4,5
Regleringsbidrag	5,6	1,0	5,6	1,0
Regleringsavgift	0	0,2	0	0,2
Strukturbidrag	0	0	0	0
Utjämningsbidrag LSS	16,8	15,1	16,8	15,1
Fastighetsavgift	21,5	21,2	21,5	21,2
Generella Statsbidrag	8,7	13,9	8,7	13,9
Summa skatteutjämning	160,0	149,4	160,0	149,4
Not 5 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	0,5	0,6	0,5	0,6
Ränta förlagsbevis Kommuninvest	0	0	0	0
Räntor från koncernföretag	0,7	0,7	0	0
Summa finansiella intäkter	1,2	1,3	0,5	0,6
Not 6 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	-1,0	-0,9	-1,0	-0,9
Räntor på pensionsavsättning	-0,2	-0,3	-0,2	-0,3
Räntekostnad leverantör och övrig fin kostnad	-0,3	-0,2	-0,3	-0,2
Effekt av sänkning diskonteringsräntan RIPS-07	0	0	0	0
Summa finansiella kostnader	-1,5	-1,4	-1,5	-1,4
Not 7 Årets resultat				
Avstämning mot balanskravet:				
Årets resultat	-18,7	-10,2	-19,4	-11,2
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0		
Justering för reavinster	-0,4	-1,7		
Årets balanskravsresultat	-19,1	-11,9		

NOTER (Tkr)	Kommunen		Sammanställd	
Varav jämförelsestörande	-10,8			
Not 8 Justering för rörelsekapitalets förändr				
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	-6,0	-3,6	-2,9	-3,0
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	-2,3	1,8	-2,5	-1,6
Ökning(-)/minskning(+) förråd/expl fastigheter	0,2	-0,2	0,2	-0,2
	-8,1	-2,0	-5,2	-4,8
Not 9 Investering i materiella anläggningstillg				
Årets utgifter exkl. miljösaneringsprojekt	-25,9	-26,5	-30,3	-27,5
Intäkt/kostnad Toverumstippen	0	0		0
Kostnad Spånskivedeponin	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	-26,0	-26,6	-30,4	-27,6
Not 10 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde				
Vid årets början	664,5	648,6	808,1	791,8
Årets investeringar	22,3	20,6	26,5	21,0
Årets försäljningar	-0,0	-2,8	-0,0	-2,8
Utrangeringar/omklassificeringar	-0,1	-1,8	-0,1	-1,8
Vid årets slut	686,7	664,5	834,5	808,1
Akkumulerade avskrivningar				
Vid årets början	-342,7	-330,5	-409,5	-395,9
Årets avskrivningar	-13,2	-12,8	-14,6	-14,2
Årets försäljningar	0,0	0,2	0	0,2
Nedskrivningar				
Utrangeringar/omklassificeringar	0,0	0,4	0	0,4
Vid årets slut	-355,9	-342,7	-424,1	-409,5
Akkumulerade nedskrivningar				
Vid årets början	-7,6	-7,6	-47,1	-47,1
Årets nedskrivningar				

NOTER (Tkr)	Kommunen		Sammanställd	
Årets försäljningar				
Utrangeringar/omklassificeringar	0	0	0	0
Vid årets slut	-7,6	-7,6	-47,1	-47,1
Bokfört restvärde vid årets slut				
Markreserv	23,6	23,6	23,6	23,6
Verksamhetsfastigheter	156,8	156,0	156,8	156,0
Fastigheter affärsverksamhet	83,4	79,6	123,4	116,8
Publika fastigheter	46,2	41,6	46,2	41,6
Fastigheter annan verksamhet	13,2	13,5	13,2	13,5
	323,2	314,3	363,2	351,5
Inventarier och maskiner				
Anskaffningsvärde				
Vid årets början	93,5	85,8	97,2	88,9
Årets investeringar	3,2	6,0	3,3	6,5
Årets försäljningar	-0,0	0	-0,0	0
Utrangeringar/omklassificeringar	0,1	1,8	0,1	1,8
Vid årets slut	96,8	93,5	100,6	97,2
Akkumulerade avskrivningar				
Vid årets början	-69,9	-66,8	-71,4	-68,1
Årets avskrivningar	-2,9	-2,7	-3,2	-3,0
Årets försäljningar	0	0	0	0
Nedskrivningar				
Utrangeringar/omklassificeringar	0	-0,4	0	-0,4
Vid årets slut	-72,8	-69,9	-74,6	-71,4
Akkumulerade nedskrivningar				
Vid årets början	0,1	0,1	0,1	0,1
Årets nedskrivningar				
Årets försäljningar				
Utrangeringar/omklassificeringar				
Vid årets slut	0,1	0,1	0,1	0,1
Bokfört restvärde vid årets slut				
Inventarier och maskiner	24,1	23,8	26,1	26,0

NOTER (Tkr)	Kommunen		Sammanställd	
Pågående nyanläggn. exkl. miljösaneringsprojekt				
Anskaffningsvärde				
Vid årets början	0	0	0	0
Färdigställt och överfört till annat slag av tillgång	0	0	0	0
Årets investeringar	0	0	0	0
Vid årets slut	0	0	0	0
Bokfört restvärde pågående nyanläggn årets slut				
Miljösaneringsprojekt Valdemarsviken	-10,7	-24,4	-24,4	-24,4
Miljösaneringsprojekt Gusums bruksområde	-1,7	-1,8	-1,8	-1,8
Skuldbokförda investeringsbidrag	12,4	26,2	26,2	26,2
	0	0	0	0
Not 11 Långfristiga fordringar				
Valdemarsviks Etablerings AB	4,7	4,7	0	0
Centrumhuset AB	32,0	32,3	0	0
Summa långsiktiga fordringar	36,7	37,0	0	0
Not 12 Värdepapper och andelar				
Aktier				
Valdemarsviks Etablerings AB	0,1	0,1	0	0
Centrumhuset AB	0,9	0,9	0	0
Förenade Småkommuners Försäkrings AB	2,0	2,0	2,0	2,0
Östsvenska Yrkehögskolan	0,05	0,05	0,05	0,05
Räddningstjänsten Östra götaland	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest Ekonomisk Förening				
Andelskapital	0,3	0,3	0,3	0,3
Förlagslån	1,3	1,3	1,3	1,3
Särskild medlemsinsats	5,2	5,2	5,2	5,2
Inera (SKL)	0,05	0,05	0,05	0,05
Kommunassurans Syd	0,5	0,5	0,5	0,5
Övrigt				
Summa värdepapper och andelar	10,7	10,7	9,7	9,7
Andelskapitalet i Kommuninvest Ekonomisk Förening avser inbetalt andelskapital vid medlemskapet.				

NOTER (Tkr)	Kommunen		Sammanställd	
Det totala insatskapitalet för Valdemarsviks kommun per 2019-12-31 uppgår till 6 891 300 kr.				
Not 13 Exploateringsfastigheter				
Vid årets början	0,5	0,3	0,5	0,3
Utgifter område Fyrtorp				
Utgifter område Borg		0,3		0,3
Årets försäljning	-0,1	-1,1	-0,1	-1,1
Reavinst		1,0		1,1
Vid årets slut	0,4	0,5	0,4	0,5
Not 14 Kortfristiga fordringar				
Mervärdesskatt	3,3	3,7	3,4	3,7
Konsumtionsavgifter	1,8	1,7	1,8	1,7
Barn- och äldreomsorgsavgifter	2,0	2,3	2,0	2,3
Övriga fakturafordringar inklusive hyror	1,8	3,6	1,8	3,8
Avräkning Valdemarsviks Etablerings AB	4,8	0,7	0	0
Övriga interimfordringar	98,3	95,5	97,8	95,5
Övriga fordringar	20,8	18,8	21,1	19,0
Summa kortfristiga fordringar	132,8	126,4	127,9	126,0
Not 15 Eget kapital				
Årets resultat	-18,7	-10,2	-19,4	-11,2
Resultatutjämningsreserv	22,5	22,5	22,5	22,5
Pensionsreserv	1,3	1,3	1,3	1,3
Övrigt eget kapital	161,2	171,4	162,2	173,3
Summa eget kapital	166,3	185,0	166,6	185,9
Not 16 Avsättningar				
Pensioner	8,5	37,5	8,5	37,5
Löneskatt pensioner	2,1	10,2	2,1	10,2
Summa avsättningar	10,6	47,7	10,6	47,7
Specifikation avsättning pensioner				
Ingående avsättning	47,7	34,3	47,7	34,3
Nyintjänad pension	0,1	14,4	0,1	14,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1,3	0,9	1,3	0,9
Försäkring	-33,1	0	-33,1	0
Nya efterlevandepensioner	0,2	0	0,2	0

NOTER (Tkr)	Kommunen		Sammanställd	
Övrig post	-4,3	0,3	-4,3	-0,3
Årets utbetalningar	-1,3	-1,6	-1,3	-1,6
Utgående avsättning	10,6	47,7	10,6	47,7
Not 17 Långfristiga skulder				
Lån hos Kommuninvest	192,8	127,8	192,8	127,8
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Gatukostnadsersättningar	1,2	1,1	1,2	1,1
Anslutningsavgifter	1,5	1,5	1,5	1,5
Summa långfristiga skulder	195,5	130,4	195,5	130,4
Not 18 Kortfristiga skulder				
Preliminärskatt och arbetsgivaravgifter	12,8	13,8	12,8	13,9
Pensionsskuld avgiftsbestämd del	11,1	11,6	11,1	11,6
Löneskatt avgiftsbestämd del	5,5	5,6	5,5	5,6
Semesterlöneskuld	22,1	21,7	22,1	21,7
Mervärdesskatt	1,3	1,5	1,3	1,5
Slutavräkningar kommunalskatt	3,7	3,2	3,7	3,2
Övriga leverantörs/interimsskulder	64,2	65,3	64,4	65,7
Skuld saneringsprojekt	70,4	70,4	70,4	70,4
Summa kortfristiga skulder	191,1	193,0	191,3	193,5
Not 19 Pensionsförpliktelser				
Pensionsförmåner intjänade före 1998	135,5	140,6	135,5	140,6
Löneskatt	32,9	34,2	32,9	34,2
	168,4	174,8	168,4	174,8
Specifikation pensionsförpliktelser				
Ingående ansvarsförbindelse	174,8	188,7	174,8	188,7
Aktualisering				
Ränteuppräknig	1,1	1,3	1,1	1,3
Förändring av diskonteringsräntan				
Basbeloppsuppräknig	4,4	3,0	4,4	3,0
Övrig post	-2,6	-8,2	-2,6	-8,2
Bromsen				
Årets utbetalningar	-10,2	-9,9	-10,2	-9,9
Intjänad visstidspension förtroendevalda	0,9		0,9	0

NOTER (Tkr)	Kommunen		Sammanställd	
Utgående ansvarsförbindelse	168,4	174,8	168,4	174,8
Aktualiseringsgrad	93%	93%	93%	93%
Not 20 Borgensåtaganden				
Valdemarsviks IF	0,1	0,2	0,1	0,2
Kommunalt förlustansvar för egnahem	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa borgensåtaganden	0,2	0,3	0,2	0,3

Valdemarsviks kommun har i september 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Valdemarsviks kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 925 942 275 kronor och totala tillgångar till 460 364 563 304 kronor. Valdemarsviks kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 247 493 223 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 243 907 753 kronor.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Undantaget investeringsbidrag som till viss del minskat anskaffningsvärdet och därmed inte redovisats enligt rekommendation RKR 18.1 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar. Ej utnyttjade investeringsbidrag till miljösaneringsprojekten är skuldbokförda.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Sammanställd redovisning. I den kommunala koncernen ingår två helägda fastighetsbolag, Centrumhuset i Valdemarsvik AB samt Valdemarsviks Etablerings AB. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning.

Långfristiga skulder avser lån som upptagits för att finansiera investeringar. Kommande års amorteringar klassificeras som kortfristiga skulder. Som långfristiga skulder har även upptagits eventuella lån som förfaller under 2019 och som avses konverteras/omsättas.

Pensionsskulden redovisas enligt blandad modell. Det innebär att pensionsförmåner intjänade

från och med 1998 redovisas som avsättning och tidigare års intjänade pensioner redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07.

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärdet (utgiften minus eventuella investeringsbidrag) med avdrag för avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas, dvs. lika stora nominella belopp varje år under den beräknade nyttjandeperioden, mellan 3 och 50 år. Avskrivningen baseras på ursprungligt anskaffningsvärde exklusive eventuellt restvärde och påbörjas när tillgången tas i bruk. Intern ränta har under år 2019 belastat färdigställda anläggningstillgångar med 1,75%.

Fr.o.m. 2014 har övergång till komponentavskrivning enligt RKR 11.4 påbörjats. De två största projekten ombyggnad Vammarskolan och ny förskola i Gusum har aktiverats i de komponenter som bedömts väsentliga. Under 2016 har komponentavskrivning införts i sin helhet.

Omsättningstillgångar: Värdering av omsättningstillgångar har skett i enlighet med kapitel 6 lagen om kommunal redovisning. Påbörjade exploateringsområden redovisas som omsättningstillgång. Omklassificering av markreserv till omsättningstillgång vid exploatering sker då detaljplan fastställts och vunnit laga kraft.

Särskilda noteringar: Valdemarsviks kommuns samtliga leasingavtal gällande inventarier klassificeras som operationella, med en avtalstid om högst tre år.

Rättelse av fel: Centrumhuset i Valdemarsvik AB har i bokslutet för år 2019 justerat balansposten uppskjuten skattefordran. Posten är hänförlig till temporära skillnader i fastigheter och uppgår till 1 324 tkr och har justerats med 6 017 tkr. Detta med anledning av att fordran inte är säker. Då den bedöms ha varit felaktig sedan tidigare år har rättelsen hanterats som rättelse av fel. I redovisningen medför det att den har justerats mot balanserad vinst i balansräkningen istället för resultaträkningen.

BEGREPPSFÖRKLARINGAR

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda att ägas under längre tid.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde. Avskrivningar är kostnader som har uppkommit genom att inventarier och fastigheter har använts och förslitits under året.

Avsättningar

Skuld som är osäker till belopp eller betalningstidpunkt.

Kortfristiga skulder

Skulder som kan komma att betalas inom ett år från balansräkningens datum.

Likviditet

Betalningsförmåga på kort sikt. Förhållandet mellan lätt realiserbara tillgångar och kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder

Skulder som återbetalas på längre tid än ett år.

Nettoinvesteringar

Investeringar efter avdrag för investeringsbidrag.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftsbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som relativt snabbt kan omsättas till likvida medel.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

Soliditet

Andelen av eget kapital i relation till de totala tillgångarna. Avspeglar kommunens ekonomiska styrka på lång sikt.

5.5 Driftredovisning

Nedan redovisas en sammanfattning av resultatet enligt verksamhetsindelning, För mer detaljerad analys hänvisas till sektorernas verksamhetsberättelser.

Verksamhet	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto 2018
Politisk verksamhet	6,2	0,7	6,9	8,3
Infrastruktur skydd mm	30,2	9,4	39,6	28,9
Fritid och kultur	14,6	5,0	19,6	13,8
Pedagogisk verksamhet	181,9	31,5	213,4	181,7
Vård och omsorg	232,3	40,5	272,8	212,7
Särskilt riktade insatser	1,9	22,5	24,4	-3,1
Kommungemensamma	30,7	54,9	85,6	32,5
Affärsverksamhet	2,4	32,0	34,4	1,9
Finansiering	-481,5	505,5	24,0	-466,5
Summa	18,7	702,0	720,7	10,2

5.6 Investeringsredovisning

Projekt, Mkr	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse 2019
FYRFJÄRDEN OCH FYRUDDEN HAMN	0,4	0,5	-0,1
SMART MARINAS (EU 2,5 mnkr)	0,5	0	0,5
INVENTARIER SEKTOR BUA	1,2	0,1	1,1
INVENTARIER SEKTOR SO	0,6	0,6	0,0
INVENTARIER RINGGÅRDEN/VAMMARHÖJDEN	0,5	0,0	0,5

Projekt, Mkr	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse 2019
INVENTARIER SEKTOR SK	0,1	0,1	0,0
INVENTARIER SEKTOR SoA	0,5	0,0	0,5
UTRUSTNING GATA OCH FASTIGHET	0,3	0,2	0,1
ARBETSMILJÖÅTGÄRDER	0,3	0,1	0,2
ENERGISPARÅTGÄRDER	0,4	0,3	0,1
STÅDUTRUSTNING	0,1	0,1	0,1
STORKÖKSUTRUSTNING	0,2	0,0	0,2
GEMENSAM IT UTRUSTNING	3,0	0,8	2,2
FASTIGHETSUNDERHÅLL ENLIGT PLAN	4,0	4,0	0,0
TOPPBELÄGGNING GATOR	2,0	2,4	-0,4
BRUKSPARKEN GUSUM, FÖRSKÖNING GUSUM	1,0	0,5	0,5
UTVECKLING CENTRUM INRE HAMN	2,0	1,4	0,6
WIFI GÄSTHAMN	0,2	0,0	0,2
VÄG TOLSUM 7:1 RINGARUM	1,2	0,1	1,1
PERSONALUTRYMME GRÄNNÄS IP	0,3	0,8	-0,5
VERKSAMHETSLOKALER BUA	5,0	0,9	4,1
VERKSAMHETSLOKALER SO	0,5	0,6	-0,1
VÅRDSAMVERKAN	0,5	0,5	0,0
VERKSAMHETSLOKALER SK	0,1	0,1	0,0
ALLMÄN AKTIVITETSYTA NORRBACKA	0,3	0,4	-0,1
INFRASTUKTURÅTGÄRDER	1,5	0,5	1,0
MUDDRING VAMMARSMÅLAÅN	0,7	0,1	0,6
BJÖRKAR VAMMARSKOLAN	0,3	0,2	0,1
UTVECKLING EKÖN/ÄMTÖ SANITETSHUS	1,0	2,3	-1,3
TOVERUMSTIPPEN	1,5	1,0	0,5
RESECENTRUM VALDEMARSVIK	0,4	0,4	0,0
KÖKSRENOVERINGAR GUSUM	0,2	0,2	0,0
MOTIONSLED BANVALLEN	0,3	0,0	0,3
NORRA KAJEN	0,3	0,0	0,3
ÖVRIGT	0,0	0,4	-0,4
SUMMA	30,9	19,1	11,8
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET			
VATTEN- OCH AVLOPPSANLÄGGNINGAR	3,0	3,8	-0,8

Projekt, Mkr	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse 2019
VATTENVERK FALLINGEBERG	3,0	1,7	1,3
BYGGNAD ÅVC VALDEMARSVIK	0,0	0,8	-0,8
SUMMA AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET	6,0	6,3	-0,3
NETTOINVESTERINGAR	36,9	25,5	11,4
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR			
UTLÄMNANDE LÅN TILL CENTRUMHUSET OCH VETAB	7,0	0	7,0
SUMMA ATT FINANSIERA	43,9	25,5	18,4

5.7 Särredovisning VA-enheten

RESULTATRÄKNING			
(Belopp i mnkr)		2019	2018
Verksamhetens intäkter	not 1	16,8	19,2
Verksamhetens kostnader	not 2	-12,6	-14,3
Avskrivningar		-3,2	-3,4
Verksamhetens nettokostnader		1	1,5
Finansiella kostnader	not 3	-1	-1,2
Resultat efter finansiella poster		0	0,3
ÅRETS RESULTAT		0	0,3
BALANSRÄKNING			
(Belopp i mnkr)	31-dec	2019	2018
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	not 4	70,8	68,4
Summa anläggningstillgångar		70,8	68,4
Omsättningstillgångar			
Förråd		0,3	0,3
Kortfristiga fordringar	not 5	7,7	5,9
Summa omsättningstillgångar		8	6,2
SUMMA TILLGÅNGAR		78,8	74,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			

RESULTATRÄKNING			
Eget kapital	not 6	4,2	4,2
därav årets resultat		0	0,3
Summa eget kapital		4,2	4,2
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	not 7	0,2	0,2
Summa avsättningar		0,2	0,2
Skulder			
Långfristiga skulder	not 8	70,8	68,4
Förutbetalda intäkter från anslutningsavgifter	not 9	0	1,2
Kortfristiga skulder	not 10	3,6	0,9
Summa skulder		74,4	70,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR		78,8	74,6
OCH SKULDER			
Pensionsförmåner intjänade före 1998		2,4	2,1

BOKSLUTSKOMMENTARER - NOTER			
(Belopp i mnkr)			
Noter till resultaträkningen		2019	2018
Not 1 Verksamhetens intäkter			
Brukningavgifter (externa och interna)		14,8	17,2
Anslutningsavgifter		1,5	1,7
Övriga externa intäkter		0,5	0,2
Övriga interna intäkter		0	0,2
		16,8	19,2
Anslutningsavgifter vilka bedömts uppgå till väsentliga belopp är skuldbokförda som en förutbetald intäkt och periodiseras linjärt över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod, mellan 9 och 50 år.			
Not 2 Verksamhetens kostnader			
Personalkostnader		-4,3	-4,3
Från kommunen fördelade gemensamma kostn.		-0,4	-0,4
Övriga verksamhetskostnader		-7,9	-9,7
		-12,6	-14,4
Kommunens gemensamma kostnader har fördelats utifrån framtagna fördelningsnyckel.			
Personalrelaterade gemensamma kostnader är beräknade utifrån VA-enhetens andel av			

BOKSLUTSKOMMENTARER - NOTER			
kommunens personalbemanning. Övriga gemensamma kostnader är beräknade utifrån VA-			
enhetens omsättningsandel i förhållande till kommunen, alternativt sektor Samhällsbyggn o Kultur.			
Kostnaden för telefonväxel/reception och sekt Samhällsbyggn/Kulturs ledning/administration,			
är beräknad enligt schablon. Kostnaden för ekonomi är beräknad efter nedlagd tid.			
Not 3 Finansiella kostnader			
Ränta på långfristiga skulder hos kommunen		-1,2	-1,2
Noter till balansräkningen		2019	2018
Not 4 Materiella anläggningstillgångar			
Ackumulerade anskaffn.värden tkr			
Vid årets början		168,8	165,8
Omklassificeringar		0	0
Årets investeringar		5,5	3
Vid årets slut		174,3	168,8
Ackumulerade avskrivningar mnkr			
Vid årets början		-100,4	-97
Omklassificeringar		0	0
Årets avskrivningar		-3,1	-3,4
Vid årets slut		-103,5	-100,4
Not 5 Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1,1	1,1
Övriga kortfristiga fordringar		6,6	5,1
		7,7	6,2
Not 6 Eget kapital			
Ingående eget kapital		4,2	3,9
Årets resultat		0	0,3
Utgående eget kapital		4,2	4,2
Not 7 Avsättning för pensioner			
Pensioner		0,2	0,2
Löneskatt		0,04	0,04
		0,2	0,2
Not 8 Långfristiga skulder			
Lån till kommunen		70,8	68,5

BOKSLUTSKOMMENTARER - NOTER			
Not 9 Anslutningsavgifter förutbetalda		1,2	1,2
Not 10 Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1	0,5
Semesterlöneskuld		0,2	0,2
Övriga kortfristiga skulder		2,4	0,09
		3,6	0,9

6 Sektorsvis redovisning

6.1 Viktiga händelser

Stöd och omsorg

Sektorn har sparat ca 6 miljoner under året på bland annat minskade vikariekostnader, minskade inköp, utebliven kompetensutveckling/handledning. Arbetet med "Heltid som norm" har startat under året.

Äldreomsorg

Året har präglats av en brist på platser för personer med demensdiagnos vilket resulterat i ökat behov av hemtjänst och korttidsvistelse. En omvandling till fler platser för personer med demensdiagnos har genomförts på Vammarhöjden. Ökat behov av hemtjänst har hanterats genom att grupperna har hjälpt varandra, för att minska behovet av timanställda. Viss förstärkning har krävts att klara behovet av beslutade insatser. Under året har antal individer med hemtjänstinsatser ökat från 230 till 274. Antalet trygghetslarm har ökat. Möjligheten till hemtjänst med förenklad handläggning har införts.

Stöd vid funktionsnedsättning

Eken avvecklades och Brogatan har blivit en gruppbostad med inriktning för äldre individer inom målgruppen. Externa placeringar har skett under året. Personalminskning har skett på chefsidan med en halv tjänst. EU-projektet "Möjligheternas trädgård" har avslutats och verksamheten permanentas som förstegsverksamhet inom Arbetsmarknadsenheten.

Hälsa- och sjukvård

Antalet hemsjukvårdspatienter fortsätter att öka, under året har det i snitt varit 144 inskrivna patienter per månad medan det var 114 st 2018. Från januari 2018 har antalet patienter ökat från 106 till 165 i december 2019. Det har varit brist på både sjuksköterskor och fysioterapeut vilket resulterat i behov av inhyrd personal. Sex (6) sjuksköterskor har rekryterats under året. En ny enhetschef har rekryterats liksom en ny MAR (medicinskt ansvarig för rehabilitering) har rekryterats internt. Vårdsamverkan - vårt samarbete mellan kommunen och Vårdcentralen i Valdemarsvik har fortsatt med mobila lösningar, demensområdet och omställning till Nära vård.

Individ-och familjeomsorg

Under sommaren lades stödboende för ensamkommande ungdomar ned och detta medförde även omplacering av personal. Inom öppenvården har arbetet med föräldragrupper pågått för att nå ut till de grupper och de individer som varit i behov av vägledande samspel i sitt föräldraskap. Arbetet

bör leda till ett minskat antal placeringar av barn och unga.

Vi har utökat vår öppenvård, riktad till missbruksområdet, med anhörigstöd och gruppverksamhet för att kunna arbeta förebyggande och även där minska antalet placeringar. Rekrytering är ett ständigt pågående arbete inom individ-och familjeomsorgen.

Barn, utbildning och arbetsmarknad

Ledning

I ledningsgruppen har det pedagogiska ledarskapet varit i fokus, för att stärka ledningen av den pedagogiska utvecklingen inom förskolor och skolor. Samarbetet inom grundskolan har stärkts och samsyn och en likvärdighet har utvecklats. Hösten 2019 skapades en ny organisation där rektor ansvarar för både grund- och förskolan i Ringarum. Detsamma gäller från årsskiftet 2020 i Gusum. Med denna förändring stärks orten och verksamheten ett helhetstänk från barn i 1 års ålder till eleven slutar årskurs 6.

Digitalisering

I augusti tillsattes en IKT-pedagog som finansieras av statsbidrag från Skolverket. Vår IKT-pedagog har inventerat behov och nuläge i syfte att skapa förutsättningar för att införa ett digitaliserat arbetssätt. Läroplanen kräver att skolan ska vara digitaliserad och det innebär också behov av ökad datortäthet. I planeringen kommer Vammarskolan att prioriteras.

Omställning

Budgetåret 2019 innebar minskade intäkter från staten och vår budget minskade med 9 miljoner. Nya ekonomiska förutsättningar har krävt att visstidsanställningar inte har förlängts och att övertalighet arbetsrättsligt har hanterats. Bemanningen har minskat på samtliga skol- och förskolenheter. Fem utvecklingsledartjänster har upphört.

Behörig personal

I förskoleklass var behörigheten god, då 100 % hade pedagogisk högskoleutbildning. Inom grundskolan var andel lärare med pedagogisk högskoleexamen 78 % vilket är lägre jämfört med kommungruppen (82%) och samtliga kommuner (83%). Det är framförallt inom ämnena slöjd och musik som behöriga lärare har saknats.

Förskola

Förskolan har en reviderad läroplan som börjar gälla i juli 2019. Inom förskolan har antalet barn ökat och antalet barn inskrivna i förskola i juni är 318 jämfört med 2018 då det var 299. Två nya förskolor planeras i Valdemarsviks tätort. Förskoleklass är från starten av läsåret 19/20 en obligatorisk skolform.

Grundskola och fritidshem

Det genomsnittliga antalet elever i kommunala skolenheter i riket är 226 elever. Tre av fyra skolenheter i kommunen har ett elevantal som är omkring hälften eller mindre än hälften av det. Detta i kombination med utmaningen i att rekrytera och behålla behörig personal ställer stora krav på samverkan mellan skolor. Behöriga lärare i alla ämnen blir en än större utmaning ju mindre skolenheterna är och påverkar också personaltätheten eftersom det behöver finnas fler anställda i relation till andelen elever jämfört med en större skolenhet.

Gymnasium och Vuxenutbildning

Uppföljning sker av cirka 250 gymnasieelevers skolgång genom uppsökande arbete på de ca 25 olika skolor kommunens elever går på. Vuxenutbildning har gått från att vara helt nystartad till att få

förfrågan från grannkommunen om att leverera kurser.

Integration och arbetsmarknad

Uppstart av projektet förberedande körkursundervisning, ett regionalt projekt där vår kommun är projektägare för hela projektet som består av 8 andra kommuner, Länsstyrelsen, AF, Transportstyrelsen och flera aktörer. Målet i projektet är ca 400 deltagare regionalt.

Ny förstegsorganisation har startats inom Arbetsmarknadsenheten för de som står allra längst från arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingens omorganisation har haft negativ påverkan på arbetsmarknadsarbetet.

Samhällsbyggnad och kultur

Fysisk planering

EU-projektet Coast4Us som löper 2018-2020 är efter en lång fas av medborgardialog i olika former, inne i det systematiska planarbetet för planområdet Ekön. EU-projektet Smart Marinas har resulterat i att drygt 160 m ny vågbrytande betongbrygga utökat Fyruddens hamn. En konstdonation till hamnen i Fyrudden har mottagits. Turistsäsongen har varit god med ca 10 %-ig ökning av betalande båtgäster.

Gata och fastighet

Diverse utredningsarbete kring kajer, sponter och kulvert har fortgått under året och lett till vissa restriktioner vad gäller kajbelastning och båtiläggning. Renoveringsbehovet för Gusums badhus har utretts. Nytt köpekontrakt gällande Stationshuset i Valdemarsvik har tecknats och Ishallen har bjudits ut till försäljning. Fastighetskontoret hade att hantera flera vattenskador under 2019, med ökade kostnader som följd.

Vatten och Avlopp samt Renhållning

Projektering av nytt vattenverk vid Birkekärr startade under januari 2019. Utredning av kapaciteten på Snäckevarps Reningsverk har genomförts. Förändringar har skett på Återvinningscentralen i Valdemarsvik genom tre filer för bilarna samt ny byggnad för personalen med vatten och avlopp och nöddusch utomhus vid kemikaliehanteringen. Besöksrekord uppmättes under sommaren 2019 med 4 758 st i juli, mot föregående rekord 3 627 st.

Miljöverksamheten

Miljökontoret har under 2019 bedrivit tillsyn och kontroll enligt antagen verksamhetsplan.

I miljöprojekt Valdemarsviken är det rättsliga efterspelet inte slutbehandlat, men saneringen i sig har slutrapporterats under 2019. Den tidigare Fifalltippen är åtgärdad i enlighet med gällande miljökrav och fylls ut med schaktmassor från kommunens egna grävningssprojekt vilket minskar transportkostnader.

Kulturverksamheten

Digital anmälan till Kulturskolan har införts och Kulturskolan har startat upp "Crossculture" som bygger på ett ökat samarbete med Biblioteket och Fabriken. Skapande skola beviljade bidrag för grundskolan. Kulturskolan Facebook och Instagram för Dansverkstan har startats upp.

Biblioteksverksamheten

Biblioteksverksamheten har under 2019 särskilt verkat för digital fortbildning för allmänheten samt uppsökande verksamhet gentemot äldre. Verksamheten har beviljats medel från "Stärkta bibliotek" för såväl 2019 som 2020. Under 2019 har en ombyggnad av huvudbibliotekets kontorsdel inletts, för samlokalisering med Medborgarservice och för bättre synergier mellan verksamheterna.

Service och administration

Ekonomienheten

Under året har ekonomienheten deltagit i flera större projekt, bland annat Ringgården, Vammarhöjden och genomlysningsarbetet samt EU-projekt. En större process kring utvecklingen av kommunens styrmodell och styrdokument har också pågått. Upphandling är ett område som tagit mer tid och resurser i anspråk än planerat. Dels har de större upphandlingsärendena varit många och dels har fler mindre egna upphandlingar gjorts.

Kostenheten

Matsedlarna för såväl skola som äldreomsorgen utökades med ett vegetariskt alternativ. Matrådsmöten genomfördes på grundskolorna samt möten på äldreboenden och förskolor. Effektiviseringar har gjorts genom införande av kostdataprogrammet Mashie. En rationalisering är genomförd, med två tjänster som ej har ersatts.

Lokalvård och bad

Lokalvårdsutredningen var klar mars/april och genererade ett nytt uppdrag inkluderande flera punkter om resurseffektivisering. Bland annat att minska intäkter/kostnader med 10%, att kvalitetssäkra genom internavtal och städinstruktioner. Inom lokalvården har fem medarbetare gått ifrån deltid till heltid under 2019 och ytterligare två gör det i februari 2020.

Kansli och Medborgarservice

En ny kommunsekreterare är rekryterad och planeringen bygger på att arbetet organiseras på tre tjänster som kommunsekreterare. En del uppdrag kommer att övergå från kansliet till medborgarservice, som fortsätter arbetet med att utöka sitt uppdrag. Under 2019 har verksamheten stabiliserats, nya uppdrag har tillkommit och samarbetet med Söderköpings kommun gällande växelarbetet har förstärkts.

IT-enheten

Under våren 2019 fick IT-enheten i Valdemarsvik tillsammans Söderköpings kommun i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett utökat samarbete, med syftet att bilda ett gemensam enhet. IT-cheferna i de båda kommunerna har presenterat en plan för att skapa en gemensam supportfunktion under våren 2020 och en gemensam enhet fr o m 2021. IT-enheten har stora svårigheter med att rekrytera den kompetens som krävs och två vakanser kommer att uppkomma i mars 2020. Konsekvensen blir att konsulter hyrs in för att klara den löpande driften. En avgörande fråga för verksamheten är den finansieringsmodell som beslutades under 2019 och gällde fr o m 1 juli.

Personalenheten

Under året har ett lönekartläggningssystem upphandlats och arbetsvärdering av samtliga yrken är genomförda. Arbetet med att utveckla den strategiska lönebildningen har påbörjats bland annat genom att utbilda alla kommunals yrkesgrupper i individuell lönebildning. 2020 kommer alla medarbetare omfattas av individuell lönesättning. Ett annat utvecklingsområde är samverkan och arbetet i skyddskommittéer där arbetsmiljön står i fokus med att skapa förutsättningar för hållbart ledar- och medarbetarskap.

Staben

Det kommungemensamma Genomlysningsprojektet har genomförts under året med resurser från staben. Besparingar har skett inom staben med neddragning två tjänster samt minskat antal aktiviteter, annonser och ökad effektivisering av arbetsprocesser.

Arbetet med fram en gemensam plattform för näringslivsarbete i olika forum har pågått under året.

En arbetsgrupp för Centrumutveckling Valdemarsvik har bildats. Svenskt Näringslivs undersökning gällande näringslivsklimatet placerade oss på 224 plats, en förbättring med 62 placeringar.

Nytt under året var Outdoor-eventet Ut & Njut som arrangerades tillsammans med lokal näring. Även eventet "Jul i Viken" var nytt. Fyra Allsångsmåndagar genomfördes för femte året i samarbete med Valdemarsviks Sparbank och Titanix.

Under 2019 utsattes Valdemarsviks kommun för hot vid två tillfällen. Det andra hotet som riktades mot skolor och förskolor, ledde till att alla skolor stängdes under en dag. Det var en resurskrävande insats.

Totalförsvarsövningen 2020 genomfördes i december 2019. En satsning på riskkommunikation har inletts genom en utvecklad del på vår hemsida. Valdemarsviks kommun ingår i ett utvecklingsarbete på området i samverkan med Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap.

Skärgårdsarbetet har präglats av Interreg Central Baltic projekten, Coust4Us och Smart Marinas. Under året har initiativ tagits för projektet IORS "Innovativ och rationell sophantering i skärgård", som är tvåårigt. Projektet leds av Valdemarsviks kommun. Projektet "Ren Ostkust" (strandstädprojektet och stränder städades i Gryt och Sankt Anna. Vattenråden, Vindåns vattenråd och Skärgårdens vattenråd har också varit mycket aktiva.

Folkhälsoarbetet har utgått från Utvecklingsplanen med fokusområden: Psykisk hälsa, Kost, kultur och fysisk aktivitet, ANDT och Trygghet samt Föräldraskapsstöd. För första gången genomfördes en hälsovecka i kommunen. Veckan skapade aktiviteter både inom organisationen och engagerade också många externa aktörer.

6.2 Ekonomi

	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018
Nettokostnader, Mnkr				
Stöd och omsorg	228,5	217,9	-10,6	205,3
Barn, Utbildning och Arbetsmarknad	175,9	166,6	-9,3	175,1
Samhällsbyggnad och kultur	52,5	45,1	-7,4	48,3
Service och administration	25,6	23,5	-2,1	26,8
Kommunchef och stab	7,6	8,8	+1,2	14,2

Stöd och omsorg

Sektorn redovisar ett budgetöverdrag på -10,6 mnkr. Detta beror till stor del på ökade personalkostnader till följd av ökade volymer inom demensvård, hemtjänsttimmar, LSS-stöd och hemsjukvård. Inom hälso- och sjukvården har också kostnaderna för inhyrd personal ökat.

Barn, Utbildning och arbetsmarknad

Sektorn redovisar ett budgetöverdrag på -9,3 mnkr. Detta är i första hand kopplat till verksamheterna förskola/skolbarnomsorg och grundskola. För den förstnämnda verksamheten uppgår underskottet till närmare -7,7 mnkr och ett intensivt arbete har pågått och pågår för att anpassa verksamheten till budget. Grundskolans underskott uppgår till ca -2,0 mnkr. Detta är i

stort kopplat till personalkostnader och stora insatser har gjorts under året för att minska kostnadsvolymen.

Samhällsbyggnad och kultur

Sektorn redovisar ett underskott på -7,4 mnkr. Detta beror på ett antal olika faktorer inom olika avdelningar. Inom gatuavdelningen handlar det dels om ökade kostnader för vinterväghållning men även utredningskostnader och akuta åtgärder till relativt stora belopp. Inom fastighetsavdelningen är det projekteringar, utredningar och vattenskador som är de främsta orsakerna till underskottet. Inom ledning och administration handlar det om utbildningskostnader, konsultkostnader och kostnader kring svärrampen som bidrar till underskottet.

Service och administration

Avdelningen redovisar en negativ avvikelse på -2,1 mnkr. Detta beror på underskott inom kostenheten, personalenheten, kanslienheten och It-enheten. Dels beror detta på att kostenheten inte under året kunnat anpassa sig fullt ut till besparingar som gjorts i sektorerna. Finansieringen av Medborgarservice har inte kunnat fullföljas då övertagandet av arbetsuppgifter från sektorerna inte kunnat fullföljas under året. It-enhetens underskott beror på att verksamheten fått hyra in personal då tjänster varit vakanta.

Kommunchef och stab

Avdelningen redovisar ett positivt resultat med +1,2 mnkr. Besparingar har gett effekt och ramen för 2020 har kunnat sänkas.

Övrigt

Politisk verksamhet och Räddningstjänsten redovisar ett resultat mycket nära noll och har därmed kunnat hålla budget.

6.3 Framtid

Kommungemensamt

Att marknadsföra Valdemarsviks kommun som en attraktiv plats att leva och bo i är viktigt. Ett led i detta arbete är att utveckla arbetsgivarvarumärket, vilket handlar både om att hitta nya medarbetare och om att behålla de som valt att arbeta hos oss. Satsningar som kan kompletteras med ett förbättrat och utökat kommunikationsstöd till politiker och chefer.

Barnkonventionen blir lag den 1 januari 2020 och en inventering behöver göras både inom organisationen för att se i vilka delar som vi lever upp till lagen och vilka delar som behöver utvecklas.

Stöd och omsorg

Den demografiska utvecklingen för personer över 65 år fortsätter att stiga fram till 2023 vilket innebär ytterligare ökade behov av hemtjänst, hemsjukvård och platser för personer med

demensdiagnos.

Mobila arbetssätt för hälso-och sjukvården och hemtjänsten samt digitala tjänster för medborgare och medarbetare krävs, för att skapa nya arbetssätt som kan förbättra och effektivisera vården och omsorgen för alla parter. Införande av trygghetskamera är ett exempel på nya lösningar. Ombyggnation av Ringgården är planerad att starta under 2020.

Under 2020 ska en inventering av medborgares behov av LSS-insatser ske, vilket också inkluderar en översyn av befintliga verksamheter.

Individ och familjeomsorgen ska utveckla ett närmare samarbete med skolorna och Arbetsmarknadsenheten med fokus på förebyggande insatser och försörjningsstöd. Arbetet med att utveckla missbruksvården för unga och vuxna fortsätter också.

Rekryteringssatsningar behöver genomföras för att skapa stabila och säkra arbetslag och funktioner. Arbetet gällande hållbart ledarskap fortsätter och även ett särskilt fokus på introduktion av medarbetare. Arbetet med heltid som norm, kräver en oerhört god planering av arbetstiden och ibland flexibilitet för att kunna tillgodose detta.

Barn, utbildning och arbetsmarknad

Att nå en ökad måluppfyllelse är vårt viktigaste uppdrag kommande år. Alla våra utvecklingsområden ska vara tydligt kopplade till att våra barn och elever främjas i ett lärande. Stora utmaningarna ligger i framtida rekrytering av personal och det kommer att kräva andra arbetssätt och organisationer för att ta tillvara på den behörighet som finns. Det finns behov av digital utveckling inom förskola, fritidshem och skola, både utifrån reviderade läroplaner, möjliga pedagogiska vinster och samhällets utveckling i stort.

Under hösten 2019 harsektorn, tillsammans med IFO och i samarbete med andra kommuner studerat en modell för utvecklat samarbete mellan IFO och skolan. Arbetet syftar till att minska antalet placeringar.

Antalet gymnasieelever blir betydligt fler de kommande åren då avgångskullarna från Vammarskolan är större. Detta kommer öka kostnaderna och ställer ökade krav på uppföljningar på individnivå. Antalet nyanlända bedöms minska, antalet har halverats under 2019. Av de som kommer är det allt fler som kommer senare under sin etableringstid, vilket leder till ökade kostnader för kommunen. Det totala antalet platser för vuxenutbildning kommer bli lägre under 2020, då budgeten minskar. Vår lokala vuxenutbildning kommer dock sannolikt öka i antal och omfattning, så att vi i mindre utsträckning köper platser från andra kommuner.

Digitalisering på förskolan kommer att vara i fokus under 2020. Kommunövergripande nätverk har bildats, som kommer att ta ansvar för att höja kompetensen bland våra pedagoger. Införandet av lärplattformen Infomentor planeras för förskolan. Förskolans nya reviderade läroplan kräver tydliggörande av förskolläraernas uppdrag.

Grundskolans måluppfyllelse beror på hur väl vi kan möta elevers behov och förutsättningar. Insatser från elevhälsan, externa kompetenser och kompetenshöjande insatser har en avgörande roll. Ett krav är också att samverka mellan skola och socialtjänst fungerar väl. Det pedagogiska ledaruppdraget är prioriterat i rektorsuppdraget och ett närvarande ledarskap är nödvändigt för att ta ut riktningen och för avstämning av t ex utvecklingsarbetet.

Samhällsbyggnad och kultur

Generellt gäller ett begränsat utrymme för kommande investeringar, som behöver prioriteras. Förbifart Söderköping beräknas klar 2026, varför fortsatt utveckling av Ringarum med bl a bostadsmöjligheter och industrimark är angeläget de närmsta åren.

Kraven på att anpassa fastighetsbeståndet ökar mot bakgrund av det besvärliga ekonomiska läget.

Behoven av mellankommunalt samarbete och avtalssamverkan ökar också.

Vattenskyddsområde ska inrättas för Yxningen och de två vattenverken där. Införande av "gröna påsen" sker våren 2020 för att sortera ut matavfallet från hushållen, liksom återbruk i liten skala.

Service och administration

Upphandlingsverksamheten måste hitta nya samarbetspartners och vi behöver ta ställning till hur vår egen organisation ska utvecklas. Medborgarservice kommer att flytta till nya lokaler och ett utökat samarbete med biblioteksverksamheten etableras. Kansliets arbete kommer till stor del vara fokuserat på att skapa väl fungerande arbetsprocesser. En översyn av kommunarkivets struktur och innehåll samt lösningar för framtidens e-arkiv behöver aktualiseras. För IT-enheten är den stora frågan hur vi ska klara den dagliga driften och kompetensförsörjningen under 2020 och förberedelser för att tillsammans med Söderköpings kommun skapa en gemensam IT-verksamhet.

Kostenhetens utmaningar under 2020 gäller att i samarbetet med kunderna uppnå balans mellan intäkter och kostnader. Lokalvården ska kommande verksamhetsår utöka sina tjänster och samtidigt minska sina kostnader. Personalenheten är ett stöd till sektorerna i det omställningsarbete som initierats genom besparingsuppdragen.

Staben

En gemensam Näringslivsstrategi ska implementeras under 2020. De strategiska mål som satts upp för den kommande perioden 2020-2022 innebär att staben kommer att arbeta med tillväxtfrågor och förbättrat företagsklimat i ett brett perspektiv.

Arbetet med att driva på utvecklingen av e-tjänster fortsätter genom samverkansparterna i Cesam Öst. Förmågan att hantera olika typer av kriser inom vår kommun behöver förstärkas genom att fler medarbetare kan utbildade för att delta.

Skärgårdsutvecklingen följer "Utvecklingsplan för kust och skärgård Östergötland och norra Småland 2030" En ny organisation för Skärgårdsrådet är under utveckling.

Arbetet med förebyggande insatser mot droganvändning fortsätter under det kommande året. Ett nytt medborgarlöfte ska uppfyllas i samarbete med polisen. Den gemensamma utvecklingsplanen för folkhälsoarbetet revideras och aktiviteter som planeras är bland annat Hälsoveckan och Seniormässan.

7 Revisionsberättelse

Revisorerna i Valdemarsviks kommun

Till
Fullmäktige i Valdemarsviks kommun
organisationsnummer 212000-0431

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Revisorerna har haft sakkunnigt stöd av EY.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Valdemarsviks kommun i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Fullmäktiges finansiella mål uppfylls dock ej.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer inte att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig. Kommunstyrelsen har inte i tillräcklig utsträckning följt upp det interna kontrollarbetet. Noterade avvikelser under året har inte följts upp i enlighet med fullmäktiges anvisningar.

Vi bedömer inte att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Det är de finansiella målen som brister i måluppfyllelse.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ men föreslår att fullmäktige riktar en anmärkning mot kommunstyrelsen.

Av de nio grunderna för ansvarsprövning i God revisionssed (2018) är det *Bristande styrning och intern kontroll* samt *Otillräcklig beredning av ärenden* som vi vill åberopa.

Följande iakttagelser ligger till grund för vår bedömning:

- Kommunstyrelsen har följt upp den ekonomiska utvecklingen och genomfört genomlysning och identifiering av möjliga effektiviseringsåtgärder men inte i tillräcklig grad givit tydliga uppdrag och tidsatta målsättningar för åtgärderna.
- Kommunstyrelsen har inte i tillräcklig utsträckning följt upp det interna kontrollarbetet. Noterade avvikelser under året har inte följts upp i enlighet med fullmäktiges anvisningar.
- Kommunstyrelsen har inte, trots påpekanden 2018 från revisorerna, tagit initiativ till att förtydliga reglementet för överförmyndaren avseende ansvarsförhållanden och uppföljning. Detta försvårar möjligheten till uppsikt och uppföljning av denna verksamhet.
- Kommunen har brustit i beredning av större ärenden till styrelse och fullmäktige vilket försvårar det politiska beslutsfattandet. Det gäller exempelvis renoveringen av Ringgården där förstudier med alternativa lösningar inte tagits fram och där valet av kooperativ hyresrättsförening inte gjorts med tillräckligt underlag. Beredningen av detta ärende har också riskerat att kommunstyrelsen skulle kunna hamna i konflikt med kommunallagen, lagen om offentlig upphandling samt EU:s statsstödsregler. Revisorerna informerade redan i sina redogörelser för granskning av 2018 om att brister hade identifierats. Brister i beredning av ärenden har även noterats i frågan om evakueringsboenden samt satsningen på Medborgarservice.
- Kommunstyrelsen har inte haft en fungerande projektmodell för större projekt där definitioner av beslutspunkter, krav på förstudier m.m. beskrivs.
- Kommunstyrelsen har inte fastställt någon egen verksamhetsplan och inte heller fastställt förvaltningens verksamhetsplan. Detta bedömer vi som ett uttryck för passivitet i styrningen.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Valdemarsviks kommun den 24 april 2020

Då fysisk underskrift inte varit möjlig har samtliga revisorer bekräftat sin underskrift via e-post.

Ulf Larsson Rune Hallgren
Ordförande Vice ordförande

Birgitta Risberg Gun-Britt Skill Jim Andersson

Bilagor:

Revisorernas redogörelse 2019

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i Centrumhuset AB och Valdemarsviks

Etableringsaktiebolag